

ກາລະໂອກາດສໍາລັບອ່າງແມ່ນໍ້າຂອງ:

ສົນທິສັນຍາສະຫະປະຊາຊາດ

ວ່າດ້ວຍການຮ່ວມມືພື້ນຖານທາງດ້ານສາຍນໍ້າ

ການວິເຄາະທາງກົດໝາຍສົນທິສັນຍາສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍຂໍ້ຕົກລົງການເຕີມເຕັ້ນ

 Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

ອັກສອນຫຍໍ້

ICJ ສານຍຸຕິທຳສາກົນ
IWRM ການບໍລິຫານຈັດການຊັບພະຍາກອນນໍ້າແບບປະສົມປະສານ
LMB ອ່າງແມ່ນໍ້າຂອງຕອນໃຕ້

ການກຳນົດລັກສະນະພູມສາດ ແລະ ການນຳສະເໜີເນື້ອໃນ ຈະບໍ່ໝາຍເຖິງການສະແດງຄວາມຄິດເຫັນໃດ ໜຶ່ງ ຕໍ່ກັບສ່ວນໃດໜຶ່ງຂອງອົງການ IUCN (ອົງການສາກົນ ເພື່ອການອະນຸລັກທຳມະຊາດ) ຫລື ອົງການຮ່ວມມື ແລະ ການພັດທະນາ ຂອງປະເທດສະວິດເຊີແລນ (SDC) ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບສະຖານະພາບທາງກົດໝາຍຂອງປະເທດ, ຊາຍແດນ ຫລື ເຂດ ຫລື ອຳນາດຂອງມັນ ຫລື ກ່ຽວຂ້ອງກັບການກັ່ນເຂດພົມແດນ ຫລື ເຂດແດນຂອງຕົນ.

ຄວາມຄິດເຫັນທີ່ສະແດງໃນເອກະສານສະບັບນີ້ ຈະບໍ່ສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນສິ່ງຕ່າງໆຂອງອົງການ IUCN ຫລື ອົງການຮ່ວມມື ແລະ ການພັດທະນາຂອງປະເທດສະວິດເຊີແລນ (SDC).

ໂຄງການການຈັດຕັ້ງການປຶກສາຫາລືດ້ານນໍ້າ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງແມ່ນໍ້າ ແມ່ນໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫລືອໂດຍອົງການຮ່ວມມື ແລະ ພັດທະນາຂອງປະເທດສະວິດເຊີແລນ.

ຈັດພິມໂດຍ: ສຳນັກງານປະຈຳພາກພື້ນອາຊີ ຂອງອົງການ IUCN

ລິຂະສິດ: @2016 ອົງການສາກົນ ເພື່ອການອະນຸລັກທຳມະຊາດ

ການເຜີຍແຜ່ເອກະສານສະບັບນີ້ ເພື່ອຈຸດປະສົງການສຶກສາ ຫລື ບໍ່ແມ່ນເພື່ອການຄ້າອື່ນໆແມ່ນຈະໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ໂດຍບໍ່ມີການອະນຸຍາດເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຈາກເຈົ້າຂອງລິຂະສິດ ຖ້າຫາກ ແຕ່ວ່າຕົ້ນທາງໄດ້ຮັບການຍອມຮັບ. ການເຜີຍແຜ່ເອກະສານສະບັບນີ້ເພື່ອຈຸດປະສົງການຂາຍຄືນ ຫລື ການຄ້າ ແມ່ນຈະບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ໂດຍບໍ່ມີການອະນຸຍາດເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຈາກເຈົ້າຂອງລິຂະສິດກ່ອນ.

ອ້າງອີງຈາກ: IUCN. (2016). ກາລະໂອກາດສຳລັບອ່າງແມ່ນໍ້າຂອງ: ສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍການຮ່ວມມືພື້ນຖານດ້ານສາຍນໍ້າ (ການວິເຄາະທາງກົດໝາຍສົນທິສັນຍາສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍຂໍ້ຕົກລົງການເຕີມເຕັມແມ່ນໍ້າຂອງ): IUCN. 27 pp.

ພາບປະກອບໜ້າປົກ: ແຜ່ນທີ່ອ່າງແມ່ນໍ້າ. IUCN ອາຊີ (2016). ຂໍ້ມູນ: CIAT-CSI SRTM (2014), ຄະນະກຳມາທິການແມ່ນໍ້າຂອງສາກົນ (2013).

ຈັດພິມໂດຍ: ສຳນັກງານປະຈຳພາກພື້ນອາຊີ ຂອງອົງການ IUCN

IUCN (ອົງການສາກົນ ເພື່ອການອະນຸລັກທຳມະຊາດ) ສຳນັກງານພາກພື້ນອາຊີ 63 ສຸຂຸມວິດ , ຊອຍ 39 ຖະໜົນສຸຂຸມວິດ, ເຂດວັດທະນາ, ບາງກອກ 10110 ປະເທດໄທ ໂທ: +662 662 4029 <http://www.3sbasin.org>

MA	ຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງ, ປີ 1995	
MRC	ຄະນະກຳມາທິການແມ່ນໍ້າຂອງສາກົນ	
PNCPA	ຂັ້ນຕອນ ສຳລັບການແຈ້ງການ, ການປຶກສາຫາລືລ່ວງໜ້າ ແລະ ການຕົກລົງຮ່ວມກັນ ສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ	ຫຼື UNWC
	ສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍແຫຼ່ງນໍ້າ, 1997	
ILC	ຄະນະກຳມະການກົດໝາຍສາກົນ	

ສາລະບານ

ອາລຳພະບົດ	5
ບົດສະຫຼຸບໂດຍສັງເຂບ	6
1 ຄວາມເປັນມາ	9
1.1 ສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ UNWC: ຄວາມເປັນມາ ແລະ ສະພາບລວມ	10
1.1.1 ວິວັດທະນາການ	10
1.1.2 ສະພາບລວມ	11
1.1.3 ຫຼັກການ	11
1.1.4 ຂະບວນການ	11
1.1.5 ການຮັບຮອງເອົາ ແລະ ການເລີ່ມມີຜົນບັງຄັບໃຊ້	12
1.2 ຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງ: ຄວາມເປັນມາແລະສະພາບລວມ	12

1.2.1	ວິວັດທະນາການ.....	12
1.2.2	ພາບລວມ.....	12
1.2.3	ຫຼັກການພື້ນຖານ.....	12
1.2.4	ຂະບວນການ.....	13
1.2.5	ການຮັບຮອງເອົາ ແລະ ການເລີ່ມມີຜົນບັງຄັບໃຊ້.....	13
1.3	ຄະນະກຳມາທິການແມ່ນໍ້າຂອງສາກົນ ຫຼື MRC.....	13
1.3.1	ພາບລວມ.....	13
1.3.2	ໂຄງສ້າງແລະໜ້າທີ່.....	13
1.3.3	ບົດບາດໜ້າທີ່.....	14
1.3.4	ສະຖານະພາບ.....	15
2.	ສົນທິສັນຍາ UNWC ແລະ ຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງ: ການວິເຄາະແບບປຽບທຽບທາງດ້ານກົດໝາຍ.....	15
2.1	ຂອບເຂດ ແລະ ຄຳນິຍາມ.....	15
2.2	ຫຼັກການທີ່ສຳຄັນ: ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ.....	17
2.3	ຫຼັກການທີ່ສຳຄັນ: ການນຳໃຊ້ເທົ່າທຽມກັນ ແລະ ສົມເຫດສົມຜົນ.....	18
2.4	ຫຼັກການທີ່ສຳຄັນ: ພັນທະບໍ່ໃຫ້ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍທີ່ສຳຄັນ (ແລະໜ້າວຽກທີ່ສຳຄັນເພື່ອປົກປ້ອງລະບົບນິເວດ).....	19
2.5	ພັນທະດ້ານຂະບວນການ: ຫຼັກການຮ່ວມຮິ ແລະ ການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນ.....	21
2.6	ພັນທະຂັ້ນຕອນ: ຫຼັກການການແຈ້ງລ່ວງໜ້າ, ການປຶກສາຫາລື ແລະ ການເຈລະຈາ (ນອກເໜືອມາດຕະການວາງແຜນໄວ້).....	22
2.7	ພັນທະຂັ້ນຕອນ: ຂັ້ນຕອນມະຕິແກ້ໄຂຂໍ້ຜິພາດ.....	23
3.	ສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ທີ່ສະໜັບສະໜູນການຄຸ້ມຄອງໃນແມ່ນໍ້າຂອງ ແລະ ໃນເຂດອື່ນໆ.....	25
3.1	ແກ້ໄຂບັນຫາຊ່ອງວ່າງໃນຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງ ແລະ ຄະນະກຳມະການແມ່ນໍ້າຂອງ.....	25
3.2	ສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຈະສະໜັບສະໜູນ ບໍ່ແມ່ນປ່ຽນແທນຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງ.....	26
3.3	ສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຈະດັດປັບຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງໄປຕາມແນວທາງດຽວກັບກົດໝາຍປະເພນີລະຫວ່າງປະເທດ.....	26
3.4	ສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຈະເສີມສ້າງ ບໍ່ແມ່ນເຮັດໃຫ້ອຳນາດຂອງຄະນະກຳມະການແມ່ນໍ້າຂອງຫຼຸດລົງໃນດ້ານການຄຸ້ມຄອງດູແລ.....	27
3.5	ສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຈະສະໜັບສະໜູນ ບໍ່ແມ່ນຫຼຸດຜ່ອນການຮ່ວມຮິພາຍໃນ ແລະ ຜ່ານຄະນະກຳມະການແມ່ນໍ້າຂອງ.....	28
4.	ສະຫຼຸບ ແລະ ຂໍ້ສະເໜີ.....	29
4.1	ຂໍ້ສະເໜີທີ່ສຳຄັນ.....	30
	ເອກະສານອ້າງອີງ.....	32

ອາລຳພະບົດ

ໂຄງການການຈັດຕັ້ງການປຶກສາຫາລືດ້ານນໍ້າ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງແຜ່ນນໍ້າ(ການສ້າງເວທີປຶກສາຫາລື ແລະ ຄຸ້ມຄອງສາຍນໍ້າ) ເປັນໂຄງການອ່ານວຍຄວາມສະດວກ ໂດຍ ອົງການສຸກກິນ ເພື່ອການອະນຸລັກ ທຳມະຊາດ ຫຼື IUCN, ແລະ ສະໜັບສະໜູນໂດຍ ແຜນງານ ສັນທະວະໄມຕີ ເພື່ອນໍ້າ ຂອງອົງການຮ່ວມມື ແລະ ການພັດທະນາຂອງປະເທດສະວິດ (SDC).

ໂຄງການດັ່ງກ່າວມີຈຸດປະສົງເພື່ອສ້າງຄວາມອາດສາມາດໃນການຄຸ້ມຄອງນໍ້າໂດຍຜ່ານການຮຽນຮູ້, ການສາທິດ, ການນຳພາ, ແລະ ການສ້າງຄວາມເປັນເອກະສັນ - ການສ້າງອ່າງນໍ້າຈຸດສຸມລະຫວ່າງປະເທດ. ມັນເປັນໂຄງການຈາກຫລາຍພາກພື້ນ, ໄດ້ຮັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນຫຼາຍກວ່າ 12 ພື້ນທີ່ອ່າງນໍ້າທີ່ຕັ້ງຢູ່ໃນພາກໃຕ້ ໂດຍສະເພາະ ອາເມລິກາກາງ, ອາຟຣິກາ ແລະ ອາຊີ.

ຢູ່ອາຊີ, ໂຄງການ BRIDGE ໄດ້ດຳເນີນການຢູ່ໃນພາກພື້ນແຜ່ນນໍ້າຂອງເລີມແຕ່ປີ 2011 ເປັນຕົ້ນມາ, ແລະໄດ້ສະໜອງໂອກາດໃນການປຶກສາຫາລື ແລະ ການຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບ ການທູດທາງນໍ້າ ຫຼື hydrodiplomacy ໃຫ້ແກ່ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ອ່ານວຍຄວາມສະດວກໃນການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນຂ່າວສານກ່ຽວກັບການ

ຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນ ນາແບບປະສົມປະສານ ຫຼື IWRM), ແລະ ໄດ້ຜະລິດຂໍ້ມູນແລະການສຶກສາວິໄຈ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນການສົນທະນາດ້ານວິຊາການໃນທົ່ວພື້ນທີ່ອ່າງແຜ່ນນໍ້າຂອງ.

ໂຄງການການຈັດຕັ້ງການປຶກສາຫາລືດ້ານນໍ້າ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງແຜ່ນນໍ້າຍັງໄດ້ສ້າງຄວາມກະຕືລືລົ້ນທາງດ້ານການເມືອງໃນການສະໜັບສະໜູນລັດຖະບານແຫ່ງຊາດ ຮັບຮູ້ແລະ ນຳເອົາໄປປະຕິບັດ ບັນດາຫຼັກການພື້ນຖານທາງດ້ານກົດໝາຍທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນ ສົນທິສັນຍາ ຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າປີ 1997 ແລະ ສົນທິສັນຍານໍ້າ UNECE ປີ 1992.

ໃນຖານະເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງຄວາມພະຍາຍາມດັ່ງກ່າວ, ໂຄງການການຈັດຕັ້ງການປຶກສາຫາລືດ້ານນໍ້າ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງແຜ່ນນໍ້າໄດ້ຈັດກອງປະຊຸມວິຊາການຂຶ້ນໃນຫຼາຍໆທົ່ວຂໍ້ ທີ່ກ່ຽວກັບການຮ່ວມມືໃນການຄຸ້ມຄອງສາຍນໍ້າລະຫວ່າງປະເທດລວມທັງກົດ

ໝາຍວ່າດ້ວຍນໍ້າລະຫວ່າງປະເທດ ແລະ ສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຫຼື UNWC ເປັນຕົ້ນ. ຈຸດປະສົງຂອງການຝຶກອົບຮົມດັ່ງກ່າວແມ່ນເພື່ອໃຫ້ພະນັກງານ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ຜູ້ຕາງໜ້າຈາກອົງການຈັດຕັ້ງສາມາຄົມໃນລາວ ແລະ ພາກເອກະຊົນມີຄວາມເຂົ້າໃຈທີ່ດີຂຶ້ນ ກ່ຽວກັບກົດໝາຍສາກົນວ່າດ້ວຍນໍ້າ ແລະ ຂໍ້ກຳນົດທີ່ສຳຄັນ, ລະບຽບການ ແລະ ຂັ້ນຕອນຕ່າງໆ ລວມທັງ ລັກສະນະສະຖາບັນຂອງ ສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຫຼື UNWC .

ເອກະສານສະບັບນີ້, ອີງໃສ່ການວິເຄາະທາງດ້ານກົດໝາຍທີ່ກະກຽມໂດຍ ທ່ານ Remy Kinna ຈາກ TWL Consulting Global, ເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງເອກະສານສະໜັບສະໜູນລູດຝຶກອົບຮົມ hydrodiplomacy ເຊິ່ງຈັດໂດຍ ໂຄງການການຈັດຕັ້ງການປຶກສາຫາລືດ້ານນໍ້າ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງແມ່ນໍ້າ. ເອກະສານສະບັບນີ້ ໄດ້ຖືກສ້າງຂຶ້ນມາຕາມການສະເໜີຂອງ ພະນັກງານໂຄງການການຈັດຕັ້ງການປຶກສາຫາລືດ້ານນໍ້າ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງແມ່ນໍ້າ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມງານຢູ່ໃນພາກພື້ນລຸ່ມແມ່ນໍ້າຂອງ ແລະ ຈະຖືກນຳໃຊ້ໃນການຝຶກອົບຮົມຕ່າງໆທີ່ ໂຄງການການຈັດຕັ້ງການປຶກສາຫາລືດ້ານນໍ້າ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງແມ່ນໍ້າໄດ້ຈັດຂຶ້ນ. ນອກ ຈາກນີ້ຍັງຈະໄດ້ຮັບການເຜີຍແຜ່ຢ່າງກວ້າງຂວາງໃນບັນດາປະເທດລຸ່ມແມ່ນໍ້າຂອງ. ໂຄງການການຈັດຕັ້ງການປຶກສາຫາລືດ້ານນໍ້າ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງແມ່ນໍ້າໄດ້ເວາງເຫຼັ້ມຄວາມສຳ ຄັນໃນອະນາຄົດ ຂອງເອກະສານນີ້ຈະສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງກ່ຽວກັບ ຫຼັກການພື້ນຖານຂອງ ສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຫຼື UNWC ແລະ ຄວາມສອດຄ່ອງກັນກັບຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງໄດ້ເປັນຢ່າງດີ, ໃນເວລາດຽວກັນຍັງປະສິສຳຄັນທີ່ ຈະປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການປຶກສາຫາລືພາກພື້ນກ່ຽວກັບການຮ່ວມມືລະ ຫວ່າງປະເທດທີ່ມີສາຍນໍ້າຮ່ວມກັນ.

ບົດສະຫຼຸບໂດຍສັງເຂບ

ສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຫຼື UNWC ເລີ່ມມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ໃນເດືອນສິງຫາ 2014 ເມື່ອຫວຽດນາມ ກາຍເປັນປະເທດທີ 35 ທີ່ໄດ້ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ ຕໍ່ສົນທິສັນຍາດັ່ງກ່າວ. ການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນດັ່ງກ່າວໄດ້ກາຍເປັນຂີດໝາຍທີ່ສຳຄັນສຳລັບການຄຸ້ມຄອງ ສາຍນໍ້າຮ່ວມກັນຂອງຫຼາຍປະເທດໃນທົ່ວໂລກ ແລະ ເປັນໂອກາດອັນດີໃຫ້ແກ່ຫຼາຍພາກພື້ນ ແລະ ປະ ເທດທີ່ມີການຄຸ້ມຄອງສາຍນໍ້າຮ່ວມກັນ.

ສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຫຼື UNWC ໄດ້ຖືກຮັບຮອງເອົາໃນປີ 1997, ເປັນການລວບລວມກົດໝາຍສາກົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງດ້ານປະເພນີ, ໄດ້ໃຫ້ຄວາມກະຈ່າງແຈ້ງກ່ຽວກັບການປະຕິບັດກົດໝາຍວ່າດ້ວຍນໍ້າສາກົນ. ໃນຖານະເປັນສົນ ທິສັນຍາທີ່ສະໜອງຂົງເຂດວຽກ ດັ່ງກ່າວ, ຈຸດປະສົງຫຼັກແມ່ນເພື່ອສ້າງກອບກົດໝາຍທີ່ສາມາດປ່ຽນແປງພາຍໃນສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ແລະ ອື່ນໆ ນັ້ນ ສະເພາະ ທີ່ໄດ້ຖືກສ້າງຂຶ້ນ, ເພື່ອສະໜອງກົນໄກການປຶກສາຫາລື ທີ່ມີລັກສະນະທຳມະຊາດຜ່ານຂໍ້ກຳນົດສະເພາະ ແລະ ເໝາະສົມກັບກອບນະໂຍບາຍທີ່ບໍ່ແມ່ນຜູກມັດ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆ.

ຢູ່ໃນພາກພື້ນແມ່ນໍ້າຂອງ, ສົນທິສັນຍາສະເພາະດັ່ງກ່າວແມ່ນຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງ. ເລີ່ມມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ໃນປີ 1995, ຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງໄດ້ຮັບຮອງເອົາໂດຍບັນດາປະເທດອ່າງແມ່ນໍ້າຂອງຕອນໃຕ້ LMB ມີປະເທດຂອງກຳປູເຈຍ, ສປປ ລາວ, ປະເທດໄທ ແລະ ຫວຽດນາມ, ແລະ ມີການສ້າງຕັ້ງສະຖາບັນຄຸ້ມຄອງລະຫວ່າງປະເທດ, ຄະນະກຳມະການແມ່ນໍ້າຂອງ (ຄະນະກຳມະການທີ່ການແມ່ນໍ້າຂອງສາກົນ ຫຼື MRC). ໃນເບື້ອງຕົ້ນ

ສົນທິສັນຍາໄດ້ຮັບການ "ເຄື່ອງລົບ / ປະຕິບັດຕາມ ຄືເປັນກອບໂຄງສ້າງສະຖາບັນສໍາລັບການບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງທີ່ກ້າວໜ້າສຸດຂອງສາຍນໍ້າລະຫວ່າງປະເທດ".¹ ໃນເວລານັ້ນ ແລະ ໄດ້ຮັບການ "ຍົກຍ້ອງໃຫ້ເປັນຕົວແບບຂອງສາກົນ".² ແຕ່ວ່າ, 20 ປີຕໍ່ມາ, ຄວາມສາມາດຂອງຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງ ແລະ ຄະນະກຳມາທິການແມ່ນໍ້າຂອງສາກົນ ຫຼື MRC ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ການຄຸ້ມຄອງນໍ້າຂ້າມແດນໃນພາກພື້ນກໍ່ໃຫ້ເກີດບັນຫາ ແລະ ຂໍ້ ສົງ ໃ ສ ຫຼ າ ຍ ບ ະ ກ າ ນ , ໂດຍສະເພາະບັນຫາກ່ຽວຂ້ອງກັບການພັດທະນາເຄື່ອນໄຟຟ້າພະລັງງານນໍ້າທີ່ເກີດຂຶ້ນຢ່າງໄວວາ ໃນນໍ້າຂອງ ແລະ ສາຂາຂອງແມ່ນໍ້າຂອງ.

ການມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ຂອງ ສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຫຼື UNWC ເປັນໂອກາດໃນການຊອກຫາວິທີທາງທົ່ວໄປ ໃນການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ຂອງການຄຸ້ມຄອງນໍ້າລະຫວ່າງປະເທດທັງ ພື້ນທີ່ອ່າງແມ່ນໍ້າຂອງ ແລະ ສາກົນ. ບັນດາປະເທດໃນອ່າງແມ່ນໍ້າ ຂອງຢູ່ພາຍໃຕ້ ຫຼື ການພິນຖານຂອງກົດໝາຍປະເພນີວ່າດ້ວຍນໍ້າສາກົນ ເຊິ່ງໄດ້ຮັບການລວບລວມເຂົ້າມາເປັນ ສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຫຼື UNWC ດັ່ງນັ້ນ, ບັນດາປະເທດທີ່ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ ແລະ ປະຕິບັດ ຈະເຫັນວ່າບໍ່ມີການປ່ຽນແປງໃນພັນທະປະຕິບັດຂອງຕົນ. ຢ່າງໃດກໍ່ດີ, ເຂົາເຈົ້າຈະໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກ ການບັງຄັບໃຊ້ ສົນທິສັນຍາດັ່ງກ່າວ ເຊິ່ງ ຍັງບໍ່ທັນມີໃນຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າ. ຄວາມແຕກຕ່າງດັ່ງກ່າວ ຈະເຮັດໃຫ້ເກີດຄວາມສອດຄ່ອງໃນການປົກຄອງທົ່ວທັງພື້ນທີ່ອ່າງຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ແລະ ລະບຽບ ການ ຂ ອ ງ ກ າ ນ ປ ະ ຕ ິ ບ ັ ດ ຂ ອ ງ ລັ ດ ທ ື ເ ປ ື ນ ພ າ ຄ ື . ນອກຈາກນີ້ມັນຍັງເປັນການສະໜັບສະໜູນປະເທດລຸ່ມແມ່ນໍ້າຂອງ ທີ່ກຳລັງຊອກຫາຄວາມດຸ່ນດ່ຽງ ໃນການປຶກສາຫາລື ກັບບັນດາປະເທດແມ່ນໍ້າຂອງຕອນເທິງ ເຊິ່ງຍັງບໍ່ໄດ້ເປັນລັດພາຄີ ຂອງ ຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງ ແລະ ຄະນະກຳມະການແມ່ນໍ້າຂອງ ຫຼື MRC.

ເອກະສານສະບັບນີ້ ສະເໜີຜົນຂອງການວິເຄາະເພື່ອປຽບທຽບ ເນື້ອໃນ ແລະ ຂັ້ນຕອນທີ່ສໍາຄັນ ລວມທັງບັນດາພັນທະພື້ນຖານຂອງທັງສອງສົນທິສັນຍາ.

ຜົນໄດ້ຮັບແມ່ນເປັນຜົນໂດຍລວມກ່ຽວກັບຄວາມສອດຄ່ອງທາງດ້ານກົດໝາຍລະຫວ່າງ ສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຫຼື UNWC ແລະ ຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງ. ຢິ່ງໄປກວ່ານັ້ນ, ບ່ອນທີ່ມີຊ່ອງຫວ່າງ ແລະ ບໍ່ສອດຄ່ອງ ຂອງ ສອງ ສົນ ທິ ສັນ ຍາ , ສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຫຼື UNWC ຈະເຂົ້າມາມີບົດບາດ. ໂດຍສະເພາະ, ລະບຽບການສໍາລັບ ຂັ້ນຕອນ ສໍາລັບການແຈ້ງການ, ການປຶກສາຫາລືລ່ວງໜ້າ ແລະ ການຕົກລົງຮ່ວມກັນ (PNCIPA) ຂອງຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງ, ຊຶ່ງເປັນປະເດັນສໍາຄັນໃນການແກ້ໄຂຂໍ້ຜິດພາດ, ຍັງບໍ່ກວມລວມຢູ່ໃນຂໍ້ຕົກລົງ ສະນັ້ນຈຶ່ງບໍ່ມີການຜູກມັດ. ຊ່ອງຫວ່າງໃນການບັງຄັບໃຊ້ຂໍ້ຕົກລົງດັ່ງກ່າວນີ້ ໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂ ໃນສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຫຼື UNWC.

ສະນັ້ນຜົນໄດ້ຮັບຂອງການວິເຄາະຊື່ໃຫ້ເຫັນຢ່າງຈະແຈ້ງຖືກຜົນປະໂຫຍດຂອງການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ ສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຫຼື UNWC ໂດຍບັນດາປະເທດລຸ່ມແມ່ນໍ້າຂອງ ແລະ ສະມາຊິກຂອງ ຄະນະກຳມາທິການແມ່ນໍ້າຂອງສາກົນ ຫຼື MRC. ເອກະສານຍັງແນະນຳວ່າ ສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຫຼື UNWC ຈະສົ່ງເສີມຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງ ແລະ ຄະນະກຳມະການແມ່ນໍ້າຂອງ ຫລາຍກວ່າປ່ຽນແທນພວກມັນ, ໃນເວລາດຽວກັນ ກໍ່ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ໃ ຫ້ ແ ກູ່ ຜົ ນ ໄ ດ້ ຮັ ບ ບ ື ກ ະ ຕ ື ຕ ງ ມ ຊ າ ຍ ແ ດ ນ ໃນຖານະເປັນເຄື່ອງມືທາງດ້ານກົດໝາຍທີ່ສໍາຄັນທີ່ສຸດໃນການຄຸ້ມຄອງນໍ້າລະຫວ່າງປະເທດໃນທົ່ວໂລກ.

¹ Bearden, 2010, p. 798
² Ibid., p. 803

1 ຄວາມເປັນມາ

ສົນທິສັນຍາສະຫະປະຊາຊາດ (UN) ກ່ຽວກັບກົດໝາຍການນໍາໃຊ້ນໍ້າທີ່ບໍ່ແມ່ນການສັນຈອນທາງນໍ້າ (ສົນທິສັນຍາ ຊອງ ສະຫະປະຊາຊາດ ວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຫຼື UNWC) ເປັນແຫຼ່ງອ້າງອີງທີ່ສໍາຄັນຂອງກົດໝາຍສາກົນໃນການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ແມ່ນໍ້າ (ນໍ້າຈືດ) ຮ່ວມກັນລະຫວ່າງປະເທດ. ສົນທິສັນຍາຕ່າງໆໃນປະຈຸບັນ(ລະດັບພາກພື້ນ, ອ່າງນໍ້າ, ສອງພາຄີ) ແລະ ກົດໝາຍປະເພນີສາກົນ ແມ່ນເນື້ອໃນຊໍາຊ້ອນກັບສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ເພື່ອສ້າງລະບຽບກົດໝາຍທີ່ສົມບູນຂອງລະບົບນິຕິກຳກົດໝາຍວ່າດ້ວຍນໍ້າສາກົນ.

ຄວາມສໍາຄັນຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍແຫຼ່ງນໍ້າລະຫວ່າງປະເທດມີຄວາມສໍາຄັນເພີ່ມຂຶ້ນເທື່ອລະກ້າວ ນັບຕັ້ງແຕ່ກາງສະຕະວັດທີ 20 ເປັນຕົ້ນມາ, ເຊິ່ງນໍາມາເຊິ່ງການມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ຂອງ ສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຫຼື UNWC ໃນເດືອນສິງຫາປີ 2014. ການມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ດັ່ງກ່າວເປັນບາດກ້າວທີ່ສໍາຄັນໃນການພັດທະນາຂອບກົດໝາຍ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງສາຍນໍ້າ ຮ່ວມ ໃນທົ່ວໂລກ. ການມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ຂອງ ສົນທິສັນຍາ ຊອງ ສະຫະປະຊາຊາດ ວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຫຼື UNWC ໄດ້ເພີ່ມຄວາມສໍາຄັນໃນສໍາລັບພາກພື້ນແມ່ນໍ້າຂອງ, ຫວຽດນາມ ໜຶ່ງໃນປະເທດແມ່ນໍ້າຂອງ ແລະ ຍັງເປັນປະເທດສະມາຊິກໃນຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງ, ໄດ້ກາຍເປັນປະເທດທີ່ຕ້ອງການ ປະເທດທີ 35 ທີ່ໄດ້ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ ສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຫຼື UNWC, ເຊິ່ງຫຼັງຈາກນັ້ນໄດ້ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້.

ແມ່ນໍ້າຂອງ ແລະ ສາຂາຂອງມັນຈໍານວນໜຶ່ງໃຫຼຜ່ານຫຼາຍປະເທດ ໂດຍສະເພາະນໍ້າຂອງໄຫລຜ່ານຫົກປະເທດ (ປະເທດຈີນ, ມຽນມາ, ກໍາປູເຈຍ, ສປປລາວ, ປະເທດໄທ ແລະ ຫວຽດນາມ) ແລະ ຕອບສະໜອງຊັບພະຍາກອນມະນຸດຫລາຍກວ່າ 70 ລ້ານຊີວິດ. ຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງ, ສົນທິສັນຍາກ່ຽວກັບແຫຼ່ງນໍ້າລະດັບພາກພື້ນ ໄດ້ຖືກຮັບຮອງເອົາໃນປີ 1995 ເພື່ອຊ່ວຍໃນການນໍາໃຊ້ນໍ້າເຂົ້າໃນການພັດທະນາແບບຍືນຍົງຂອງບັນດາລັດພາຄີ, ໃນປະຈຸບັນປະກອບມີບັນດາປະເທດລຸ່ມແມ່ນໍ້າຂອງເປັນພາຄີລວມມີ ກໍາປູເຈຍ, ສປປລາວ, ປະເທດໄທ ແລະ ຫວຽດນາມ; ບັນດາປະເທດຕອນເທິງນໍ້າຂອງ ມີ ຈີນແລະມຽນມາໄດ້ຮັບການເຊື່ອຖືກຮັບຮອງເອົາເປັນສະມາຊິກເທື່ອ. ຄະນະກຳມາທິການແມ່ນໍ້າຂອງສາກົນ ຫຼື MRC ແມ່ນໄດ້ຖືກສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນພາຍໃຕ້ຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງ ໃນຖານະເປັນອົງການຈັດຕັ້ງລະຫວ່າງປະເທດ ທີ່ມີຈຸດປະສົງເພື່ອສ້າງເສີມການຮ່ວມມືລະຫວ່າງປະເທດ ທີ່ໃຊ້ນໍ້າຮ່ວມກັນ ເພື່ອການຄຸ້ມຄອງນໍ້າໃຊ້ຊັບພະ ຍາກອນນໍ້າຮ່ວມກັນຢ່າງມີປະສິດທິພາບ.

ເມື່ອສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຫຼື UNWC ໄດ້ຮັບການບັງຄັບໃຊ້ໃນປະຈຸບັນ, ຫຼາຍຜ່ານຄາດຫວັງວ່າມັນຈະຊ່ວຍໃນການຄຸ້ມຄອງນໍ້າໃຊ້ນໍ້າລະຫວ່າງອ່າງນໍ້າໃນທົ່ວໂລກ ໂດຍຄາດວ່າມັນ ຈະຊ່ວຍ ເສີມ ຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ສົນທິສັນຍາພາກພື້ນທີ່ມີຢູ່ແລ້ວໃນການບັງຄັບໃຊ້ໃຫ້ເກີດດອກອອກຜົນ, ສົ່ງເສີມການຮ່ວມມືລະຫວ່າງປະເທດ, ແລະ ຊັກຊວນເອົາລັດໃໝ່ໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມສົນທິສັນຍາດັ່ງກ່າວ³. ພາລະບົດບາດຂອງ ສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຫຼື UNWC ໃນການສະໜັບສະໜູນສົນທິສັນຍາທີ່ມີຢູ່ແລ້ວແມ່ນເປັນສິ່ງສໍາຄັນເພາະເຖິງວ່າຈະມີຂໍ້ຕົກລົງສະເພາະພື້ນ ທີ່ອ່າງ ແຕ່ຂໍ້ຕົກລົງເຫຼົ່ານັ້ນສ່ວນຫຼາຍຍັງຊາດລະບຽບການທີ່ເປັນທີ່ຮັບຮອງ ຫຼື ຂະບວນການຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍແມ່ນໍ້າລະຫວ່າງປະເທດ ຫລື ບໍ່ສາມາດ ຊັກຊວນເອົາ ທຸກປະເທດ ໃນພື້ນທີ່ອ່າງນໍ້າ ແມ່ນ ພາຄີ

³ Litke & Rieu, Clarke, 4 Feb 2015

ກໍລະນີທີ່ກ່າວມານີ້ແມ່ນເກີດຂຶ້ນໃນພື້ນທີ່ອ່າງນໍ້າຂອງ ເຊິ່ງ ຈີນ ແລະ ມຽນມາ ບໍ່ໄດ້ເປັນປະເທດພາຄີຂອງຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງ.

1.1 ສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ UNWC: ຄວາມເປັນມາ ແລະ ສະພາບລວມ

ສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຫຼື UNWC ເປັນເອກະສານທີ່ສໍາຄັນຍ້ອນຫຼາຍເຫດຜົນ: ມັນ ຈະ ສ້າງ ກອບ ທີ່ ເຂັ້ມ ແ ຂ ງ ສໍາ ລັບ ລະ ບົບ ກ າ ນ ກ າ ນ ຄຸ້ ມ ຄ ອ ງ ແ ມ່ ນໍ້ າ ແລະເປັນພື້ນຖານໃນການສົ່ງເສີມການຄາດຄະເນ ແລະ ສົ່ງເສີມການສ້າງນະໂຍບາຍໂຕຕອບ; ມັນໄດ້ສ້າງລວມຂໍ້ກຳນົດ ແລະ ອະທິບາຍ ປະເພນີປະຕິບັດ ທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ ແລະ ພັດທະນາຫຼັກການພື້ນຖານທີ່ພົ້ນເດັ່ນຂຶ້ນ ຈາກກົດໝາຍປະເພນີສາກົນວ່າດ້ວຍແມ່ນໍ້າ (IWL) ເຊິ່ງເປັນບ່ອນອີງໃນການຂະຫຍາຍຄວາມບັນດາສົນທິສັນຍາ ແລະ ການເຈລະຈາ ແລະ ການຮ່າງສົນທິສັນຍາໃນອະນາຄົດ; ແລະມັນໄດ້ເປັນຂໍ້ມູນຊ່ວຍໃນການຕັດສິນ ສາກົນ ແລະ ຂັ້ນຜູ້ມີພາກ.

ປະມານ 40% ສາຍນໍ້າທີ່ໃຊ້ຮ່ວກັນລະຫວ່າງປະເທດທັງໝົດ 263 ແຫ່ງໃນໂລກ ເປັນ ຄ ີ ທີ່ ມ າ ຂ ອ ງ ສົ ນ ທິ ສັນ ຍ າ ຫ ລື ສັນ ຍ າ ສ າ ກົ ນ . ຂໍ້ຕົກລົງກ່ຽວກັບແມ່ນໍ້າລະຫວ່າງປະເທດໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວມັກມີຂຶ້ນໃນຂັ້ນພາກພື້ນ ຫຼື ລະຫວ່າງສອງຝ່າຍ ແລະ ສ່ວນໃຫຍ່ໄດ້ຮັບການພັດທະນາຂຶ້ນ, ມີ ກ າ ນ ລົງ ນ າ ມ ແລະ ຮັບຮອງເອົາໂດຍບັນດາປະເທດທີ່ມີຊາຍແດນຕິດກັບ, ຫຼືກວມເອົາ, ການສາຍນໍ້າທີ່ສາກົນດັ່ງກ່າວ. ສົນທິສັນຍາຫຼືຂໍ້ຕົກລົງທີ່ສ້າງຂຶ້ນໃນຊຸມປີຜ່ານມາ ສ່ວນຫຼາຍ ແມ່ນອີງໃສ່ ບັນດາຂໍ້ກຳນົດຂອງສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຫຼື UNWC.

ຂໍ້ຕົກລົງດັ່ງກ່າວອົງ ປະ ກ ອ ບ ຫ ນຶ່ ງ ຂ ອ ງ ສະ ຖ າ ບັ ດ ຕີ ຍ ະ ກ ຳ ທ າ ງ ດ້ າ ນ ກົ ດ ໝ າ ຍ ທີ່ຄຸ້ມຄອງແມ່ນໍ້າລະຫວ່າງປະເທດເຊິ່ງລວມມີບັນດາລັດ (ເປັນພາຄີຂອງເຄື່ອງມືທາງດ້ານກົດໝາຍ ແລະ ຜູ້ທີ່ເປັນຜູ້ປະຕິບັດເຄື່ອງມືເຫຼົ່ານັ້ນ) ສະຖາບັນການຈັດຕັ້ງຂອງອ່າງນໍ້າ (ເປັນອົງກອນດູແລ ການໂຄສະນາສົ່ງເສີມສົນທິສັນຍາ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງແມ່ນໍ້າ); ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງເພື່ອແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງເຊັ່ນ ສານຍຸຕິທໍາສາກົນ (ICJ). - ເປັນບ່ອນແກ້ໄຂ ຂໍ້ຂັດແຍ່ງທີ່ກ່ຽວກັບແມ່ນໍ້າລະຫວ່າງປະເທດ. ພາລະບົດບາດຂອງອົງການແລະສະຖາບັນເຫຼົ່ານີ້ ປະກອບເປັນພາກສ່ວນຂອງສະຖາບັນຕີຍະກໍາທາງດ້ານກົດໝາຍທີ່ສໍາຄັນຂໍ້ສໍາລັບການຄຸ້ມຄອງແມ່ນໍ້າສາ ກົນ ແລະໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຫຼື UNWC ເປັນຂອບໄຫ້ແກ່ ການຄຸ້ມຄອງສາຍນໍ້າສະເພາະພາກພື້ນ.

1.1.1 ວິວັດທະນາການ

ສະຫະປະຊາຊາດໄດ້ເລີ່ມຕົ້ນໃຫ້ຄວາມສໍາຄັນບັນຫາແມ່ນໍ້າລະຫວ່າງປະເທດໂດຍການພິຈະລະນາກົດ ໝາຍສາກົນໃນປີ 1959 ເມື່ອສະມັດຊາໃຫຍ່ແຫ່ງ ສປຊ (UNGA) ໄດ້ຮັບຮອງເອົາມະຕິ ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການ ສຶກສາເບື້ອງຕົ້ນກ່ຽວກັບບັນຫາທາງດ້ານກົດໝາຍ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການນໍາໃຊ້ແມ່ນໍ້າສາກົນ. ການດໍາເນີນການສຶກສາຢ່າງກ້ວາງຂວາງ, ການເຈລະຈາ, ການຮ່າງ, ການອອກຖະແຫຼງການ ແລະ ມະຕິຕົກລົງຕ່າງໆ ນໍາມາເຊິ່ງການສ້າງຕັ້ງ ກັບສະມາຄົມກົດໝາຍລະຫວ່າງປະເທດ (ILA) ແລະ ການສ້າງ ກົດລະບຽບ Helsinki ທີ່ເອກອ້າງທະນົງໃຈໃນປີ 1966. ເຖິງວ່າຈະມີຄວາມກ້າວໜ້າຈາກ ILA ໃນການເຈລະຈາ ແລະ ການຮ່າງກົດລະບຽບ Helsinki, ແຕ່ມັນກໍ່ໃຊ້ເວລາດົນສົມຄວນຈົນເຖິງປີ 1970, ຫຼື 11 ປີ ຫຼັ ງ ຈ າ ກ ທີ່ ມີ ກ າ ນ ພິ ຈ າ ລ ະ ນ າ ບັນ ຫ ຳ ດັ ງ ກ ຳ ອ ຄ ື ງ ທ ຳ ອິ ດ ຈຶ່ງມີຄໍາສັ່ງໃຫ້ມີການສຶກສາທາງດ້ານກົດໝາຍເພີ່ມເຕີມ, ແລະ ສະມັດຊາໃຫຍ່ ແຫ່ງ ສະ ຫ ະ ປ ະ ຊ າ ຊ າ ດ ຈຶ່ງ ໄດ້ ແ ຕ ງ ຕັ ງ ຄ ະ ນ ະ ກ ຳ ມ ະ ກົ ດ ໝ າ ຍ ສ າ ກົ ນ (ILC) ແລະ ມອບໜ້າ ທີ່ ໃຫ້ ແ ກ ັ ຄ ະ ນ ະ ກ ຳ ມ ະ ກ າ ນ ດັ ງ ກ ຳ ອ ເຊິ່ງ ແ ມ່ ນ ກ າ ນ ກ ະ ກ ຽ ມ ສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າສາກົນເພື່ອ ພິຈາລະນາຮັບຮອງເອົາໃນຂັ້ນຕໍ່ໄປ. ຂະບວນການ ທີ່ສະລັບສັບຊ້ອນໃນການເຈລະຈາ ແລະ ຕົກລົງ ບັນດາ ຫຼັກການພື້ນຖານທີ່ສໍາຄັນ ແລະ ການກຳນົດມະຕິຕ່າງໆ ຂອງຮ່າງເອກະສານທີ່ຕາມມາ ແມ່ນບໍ່ສາມາດສໍາເລັດຈົນມາເຖິງປີ 1994. ເປັນໄລ

ຍະເວລາສາມປີຂອງການໄກເກຍຖືກຖຽງກ່ຽວກັບ ມາດຕາຕ່າງໆຢ່າງລະອຽດ ກ່ອນທີ່ສະມັດຊາໃຫຍ່ຈະຮັບຮອງເອົາໃນມະຕິ 51/229 ຂອງສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຫຼື UNWC ເມື່ອວັນທີ 21 ພຶດສະພາ 1997.

1.1.2 ສະພາບລວມ

ຈຸດປະສົງຕົ້ນຕໍຂອງ ສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຫຼື UNWC ແມ່ນເພື່ອກຳນົດມາດຕະຖານສາກົນທີ່ກ່ຽວກັບການນໍາໃຊ້ສາຍນໍ້າ ທີ່ບໍ່ແມ່ນການສັນຈອນ ຂອງແມ່ນໍ້າລະຫວ່າງປະເທດ. ຈຸດປະສົງນີ້ໄດ້ລະບຸໃນພາກອາລາພະບົດ ເຊິ່ງມີຈຸດປະສົງທີ່ຈະ "ຮັບປະກັນ ການນໍາໃຊ້, ການພັດທະນາ, ການອະນຸລັກ, ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ບົກບັກຮັກສາສາຍນໍ້າສາກົນ ແລະ ເພື່ອສົ່ງເສີມການການນໍາໃຊ້ໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດສູງສຸດ ແລະ ມີຄວາມຍືນຍົງ ເພື່ອເຊັນຄົນປະຈຸບັນແລະອະນາຄົດ" ແລະ ພິຈາລະນາ "ສະຖານະການພິເສດ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການຂອງບັນດາປະເທດພັດທະນາ". ມາດຕາ 2 ຂອງ ສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຫຼື UNWC ໄດ້ໃຫ້ຄຳນິຍາມຂອງສາຍນໍ້າສາກົນວ່າຄອບຄຸມທັງນໍ້າໜ້າດິນ ແລະ ໃຕ້ດິນເຊິ່ງໄດ້ຮັບຮູ້ຢ່າງນໍ້າໃຕ້ດິນ ວ່າເປັນສ່ວນສຳຄັນຂອງແຫຼ່ງນໍ້າເທິງບົກຂອງລະບົບນິເວດສາຍນໍ້າໃນພື້ນທີ່ພາຄື.

1.1.3 ຫຼັກການ

ໃຈຄວາມຂອງສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຫຼື UNWC , ພາກທີ II, ກຳນົດຫຼັກການທີ່ໄດ້ຮັບການສັນລະເສີນວ່າເປັນພາກທີ່ສຳຄັນທີ່ສຸດຂອງທັງໝົດເອກະສານ: ການນໍາໃຊ້ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມທີ່ເທົ່າທຽມກັນ ແລະ ສົມເຫດສົມຜົນ (ມາດຕາ 5-6). ເນື້ອໃນທີ່ເປັນຈຸດຖືກຖຽງກັນທີ່ສຸດໃນບັນຫາຫຼັກການພື້ນຖານທັງໝົດໃນ ສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຫຼື UNWC ແມ່ນກ່ຽວກັບພັນທະຂອງລັດ "ທີ່ຕ້ອງໃຊ້ທຸກມາດຕະການທີ່ເໝາະສົມ" (ມາດຕາ 7) ເພື່ອນໍາໃຊ້ສາຍນໍ້າສາກົນ ໂດຍບໍ່ໃຫ້ເກີດ ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ສຳຄັນກັບລັດລັດພາຄືອື່ນ. ຄວາມສຳພັນລະຫວ່າງຫຼັກການພື້ນຖານການບໍ່ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍອັນສຳຄັນ ແລະ ການນໍາໃຊ້ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມ ຢ່າງສະເໝີພາບ ແລະ ສົມເຫດສົມຜົນ ນີ້ໄດ້ກົດບັນຫາຫຼັກການຖືກຖຽງມາຍາວນານ ລະຫວ່າງລັດພາຄືທີ່ຢູ່ຕອນເທິງ ແລະ ຕອນລ່າງຂອງສາຍນໍ້າ; ຂໍ້ໄດ້ແຍ້ງດັ່ງກ່າວບໍ່ໄດ້ຈຳກັດຢູ່ພຽງແຕ່ ສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຫຼື UNWC ແຕ່ຍັງມີຢູ່ໃນສົນທິສັນຍາອື່ນໆ ເຊັ່ນ: ຂໍ້ກົດລະບຽບແມ່ນໍ້າຂອງ.

1.1.4 ຂະບວນການ

ພາກທີ III ຂອງ ສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຫຼື UNWC ໃຫ້ຄຳແນະນຳກ່ຽວກັບລະບຽບບຸກຄົນ, ລວມທັງພັນທະໃນການແຈ້ງລ່ວງໜ້າທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການປະຕິບັດໃນເວລາທີ່ລິເລີມວາງແຜນ ມາດຕະການການໃໝ່ໃນລັດຫນຶ່ງ ເຊິ່ງອາດຈະກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ສຳຄັນ ໃຫ້ກັບປະເທດພາຄືອື່ນໆທີ່ມີສາຍນໍ້າຮ່ວມກັນ. ຫຼັງຈາກນັ້ນພາກທີ III ໄດ້ກຳນົດ ບົດບັນຍັດທີ່ກ່ຽວກັບສິ່ງແວດລ້ອມ ໂດຍການວາງພັນທະສຳລັບປະເທດທີ່ຈະ "ບົກບັກຮັກສາ ແລະ ອະນຸລັກລະບົບນິເວດຂອງແຫຼ່ງນໍ້າລະຫວ່າງປະເທດ" (ມາດຕາ 20). ສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຫຼື UNWC ຍັງໄດ້ກຳນົດໜ້າທີ່ທີ່ປະເທດຕ້ອງແຈ້ງ ໃຫ້ປະເທດອື່ນໆຊາບທັນທີກ່ຽວກັບຜົນເສຍຫາຍທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ ແລະ ສະຖານະການສຸກເສີນທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນກັບເຂົາເຈົ້າ (ມາດຕາ 27, 28). ສຸດທ້າຍ, ພາກນີ້ໄດ້ກຳນົດວິທີແກ້ໄຂສະເພາະ ແລະ ຂະບວນການແກ້ຂໍ້ຂັດແຍ້ງ, ເຊິ່ງອະນຸຍາດໃຫ້ລັດດຳເນີນຂັ້ນຕອນທາງສານ/ຫຼື ທາງດ້ານການບໍລິຫານຕໍ່ລັດອື່ນ, ແລະ ກຳນົດໃຫ້ຂະບວນການແກ້ຂໍ້ຂັດແຍ້ງເປັນການບັງຄັບແບບອັດຕະໂນມັດ ຖ້າຫາກວ່າການເຈລະຈາບໍ່ສາມາດຫາຂໍ້ສະຫຼຸບໄດ້ພາຍໃນຫົກເດືອນ (ມາດຕາ 32, 33).

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍຂອງ ສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຫຼື UNWC ໄດ້ອະທິບາຍລະອຽດກ່ຽວກັບຂະບວນການສະເພາະແຕ່ລະຢ່າງເຊັ່ນ: ຂະບວນການໄກ່ເກ່ຍ (ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ II).

1.1.5 ການຮັບຮອງເອົາ ແລະ ການເລີ່ມມີຜົນບັງຄັບໃຊ້

ມີທັງຫມົດ 103 ປະເທດລົງມະຕິຮັບຮອງເອົາ ສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຫຼື UNWC ໃນປີ 1997 ແລະ ສາມປະເທດຂັດຄ້ານ (ຈີນ, ບູຮັນດີ ແລະ ຕູລາກີ). ຍັງມີ 27 ປະເທດທີ່ບໍ່ໄດ້ເຂົ້າມາປະຊຸມ ແລະ 52 ປະເທດບໍ່ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມການລົງຄະແນນ. ເມື່ອເບິ່ງລວມແລ້ວ ການລົງຄະແນນສຽງດັ່ງກ່າວ ມີຄວາມສໍາຄັນໃນການທີ່ຈະສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງທາງສຽງສະໜັບສະໜູນໃນທົ່ວໂລກທີ່ເປັນເອກສັນຂອງ ກົອບທຸກປະເທດທີ່ໄດ້ລົງຄະແນນ. ໃນກໍລະນີຂອງປະເທດໃນອ່າງແມ່ນໍ້າຂອງ, ມີສອງຈຸດທີ່ມີຄວາມສໍາຄັນ: ຈີນລົງຄະແນນສຽງຊັດຄ້ານການຮັບຮອງເອົາ ສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຫຼື UNWC , ໃນຂະນະທີ່ປະເທດອື່ນໆໃນອ່າງແມ່ນໍ້າຂອງຕອນລຸ່ມລົງຄະແນນສຽງຮັບຮອງເອົາ ສົນທິສັນຍາດັ່ງກ່າວ, ມີພຽງແຕ່ປະເທດຫວຽດນາມທີ່ຍັງບໍ່ໄດ້ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ.

1.2 ຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງ: ຄວາມເປັນມາແລະສະພາບລວມ

1.2.1 ວິວັດທະນາການ

ການຮ່ວມມືລະຫວ່າງປະເທດລຸ່ມແມ່ນໍ້າຂອງມີມາແຕ່ຊຸມປີ 1950 ເຊິ່ງໄດ້ມີການສ້າງຕັ້ງຄະນະກຳມະແມ່ນໍ້າຂອງ, ເຊິ່ງລວມມີປະເທດສະມາຊິກເຊັ່ນ ກຳປູເຈຍ, ສປປ ລາວ, ປະເທດໄທ ແລະ ປະເທດຫວຽດນາມໃຕ້. ອີງຕາມປະຫວັດສາດແລ້ວ, ກ່ອນທີ່ເລີ່ມຕົ້ນຄວາມພະຍາຍາມໃນການຮ່ວມມືຢ່າງຈິງຈັງລະຫວ່າງກຸ່ມປະເທດດັ່ງກ່າວເຊິ່ງໃນທີ່ສຸດໄດ້ ນໍ້າມາ ເຊິ່ງ ຂໍ້ ຕົກ ລົງ ແມ່ ນໍ້າ ຂອງ ສະ ໄ ໝ ປະ ຈຸ ບັນ , ລັກສະນະຂອງການຮ່ວມພົວພັນລະຫວ່າງປະຊາຊົນທີ່ດຳລົງຊີວິດຕາມແມ່ນໍ້າຂອງ ແລະ ສາຂາຂອງມັນ ແມ່ນຈາລຶກໄວ້ດ້ວຍສົງຄາມ ແລະ ຄວາມຂັດແຍ້ງຕ່າງໆນາໆ. ໃນທີ່ສຸດການຮັບຮອງເອົາ ຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງ ແລະ ການສ້າງຕັ້ງ ຄະນະກຳມະການແມ່ນໍ້າຂອງສາກົນ ຫຼື MRC ໄດ້ຮັບການສັນລະເສີນວ່າເປັນດັ່ງຮຸ່ງອາລຸນວັນໃໝ່ ໃນການຮ່ວມມືຂັ້ນພາກພື້ນ ແລະ ການສ້າງຕັ້ງ “ ລະ ບ ອ ບ ກ ີ ດ ໝ າ ຍ ສ ຳ ກ ິ ນ ສ ຳ ລັ ບ ກ າ ນ ຊົ ມ ໃ ຊ ັ ນ ຳ ຮ່ ວ ມ ກ ັ ນ ແ ລະ ການຕັດສິນບັນຫາຮ່ວມກັນໃນອ່າງແມ່ນໍ້າຂອງ” ໃນປະຈຸບັນ⁴

1.2.2 ພາບລວມ

ຂໍ້ຕົກລົງ ແບ່ງອອກເປັນ 6 ພາກ ປະກອບດ້ວຍ 42 ມາດຕາ ເຊິ່ງມີຫຼາຍມາດຕາພະຍາຍາມກຳນົດພາລະບົດບາດແລະຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງລັດພາຄືພາຍໃນລຸ່ມແມ່ນໍ້າ ຂອງ , ຂໍ ຕົ ກ ລົ ງ ແ ມ ັ ນ ຳ ຂ ອ ງ ຖືເປັນສົນທິສັນຍາທີ່ມີລັກສະນະທົ່ວໄປບໍ່ມີຂໍ້ຜູກມັດໃນເລື່ອງການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ, ການຄຸ້ມຄອງ ແ ລະ ກ າ ນ ນໍ້ າ ໃ ຊ ັ ຊັ ບ ພ ະ ຍ ຳ ກ ອ ນູ ນໍ້ າ . ໂ ດ ຍ ສ ະ ເ ພ າ ະ , ມັນໄດ້ບັນຍັດການປ່ຽນແປງກະແສນໍ້າທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນຈາກການສ້າງເຄືອນຕາມລໍານໍ້າ ຫຼື ລະຫວ່າງລໍານໍ້າ ແລະ ການສ້າງເຄືອນກັກເກັບນໍ້າຂະໜາດໃຫຍ່.

1.2.3 ຫຼັກການພື້ນຖານ

ບົນພື້ນຖານຫຼັກການທາງດ້ານກົດໝາຍຂອງ “ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ”, ຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າກຳນົດວ່າສະມາຊິກທັງຫມົດ ຕົກລົງເຫັນດີທີ່ຈະໃຊ້ຮ່ວມກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ, ການນໍາໃຊ້ ແລະ ການອະນຸລັກນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນຕ່າງໆທີ່ມີຢູ່ໃນອ່າງນໍ້າ. ໂດຍມີການເຂົ້າຮ່ວມ

⁴ Hirsch, 1999, p. 406-407.

“ຈິດວິນຍານການອະນຸລັກແມ່ນ້ຳຂອງ” ຊຶ່ງບໍ່ພຽງແຕ່ພັກດັນການສ້າງຕັ້ງຂໍ້ຕົກລົງແຕ່ຍັງເປັນຜູ້ລິເລີ່ມການປະຊາສຳພັນໃນການຮັບຮອງເອົາຂໍ້ຕົກລົງດັ່ງກ່າວ, ຫຼັກການຂອງການຮ່ວມມືໃນການຊົມໃຊ້ຊັບພະຍາກອນນ້ຳຮ່ວມກັນແມ່ນເຫັນໄດ້ຢ່າງຊັດເຈນຢູ່ໃນເນື້ອໃນຂອງຂໍ້ຕົກລົງ ແລະ ສະແດງອອກຜ່ານລະບົບສະຖາບັນການຈັດຕັ້ງເຊັ່ນ ຄະນະກຳມະການແມ່ນ້ຳຂອງ ຫຼື MRC.

1.2.4 ຂະບວນການ

ຂັ້ນຕອນຕ່າງໆທີ່ເປັນທີ່ຍອມຮັບເປັນຢ່າງດີໃນລະບົບກົດໝາຍວ່າດ້ວຍແຫຼ່ງນ້ຳລະຫວ່າງປະເທດ ເຊັ່ນ: ອົງປະກອບທີ່ເອີ້ນວ່າການຮູ້ຈັກລ່ວງໜ້າ ແລະ ການປຶກສາຫາລືສຳລັບການປ່ຽນທິດທາງກະແສນ້ຳອອກຈາກອ່າງນ້ຳ ໃນໄລຍະລະດູຝົນ ແລະ ການປ່ຽນທິດທາງກະແສນ້ຳພາຍໃນອ່າງນ້ຳ ໃນລະຫວ່າງລະດູແລ້ງ (ມາດຕາ 5) ແມ່ນໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນຂໍ້ຕົກລົງ. ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ບົດບັນຍັດຕົ້ນຕໍກ່ຽວຂ້ອງໂດຍກົງກັບການຈັດຕັ້ງຂອງສະຖາບັນ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງຄະນະກຳມະການແມ່ນ້ຳຂອງສາກົນ ຫຼື MRC, ລວມທັງການແກ້ໄຂຂັດແຍ່ງ (ມາດຕາ 34-35). ຂັ້ນຕອນຫຼາຍຢ່າງເປີດໂອກາດຫຼືຊ່ອງຫວ່າງໄວ້ສຳລັບການພັດທະນາສະເພາະເພີ່ມເຕີມແຕ່ບໍ່ມີການຜູກມັດ ແລະ ຄຳແນະນຳຂອງ ຄະນະກຳມະການແມ່ນ້ຳຂອງສາກົນ ຫຼື MRC ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງດ້ານວິຊາການຂອງມັນ.

1.2.5 ການຮັບຮອງເອົາ ແລະ ການເລີ່ມມີຜົນບັງຄັບໃຊ້

ຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນ້ຳຂອງເລີ່ມມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ໃນປີ 1995, ຮັບຮອງເອົາໂດຍປະເທດໃນລຸ່ມແມ່ນ້ຳຂອງລວມມີ ກຳປູເຈຍ, ສປປ ລາວ, ປະເທດໄທ ແລະ ຫວຽດນາມ, ແລະ ໄດ້ສ້າງຕັ້ງສະຖາບັນຄຽງຄູ່ທີ່ເປັນອົງການລະຫວ່າງປະເທດນັ້ນແມ່ນຄະນະກຳມະການແມ່ນ້ຳຂອງສາກົນ ຫຼື MRC. ສົນທິສັນຍາໄດ້ຖືວ່າເປັນຜົນສຳເລັດໃນເບື້ອງຕົ້ນ ແລະ ຖືວ່າເປັນ “ສະຖາບັນເຜື້ອການຮ່ວມມືທີ່ກ້າວໜ້າທີ່ສຸດໃນການຄຸ້ມຄອງສາຍນ້ຳລະຫວ່າງປະເທດ”⁵ ໃນຊ່ວງເວລານັ້ນ, ແລະ ຄະນະກຳມະການແມ່ນ້ຳຂອງສາກົນ ຫຼື MRC ກໍໄດ້ຮັບການຍ້ອງຍໍວ່າເປັນ “ຕົວແບບຂອງກົນ”⁶. ຄວາມຈິງທີ່ວ່າຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນ້ຳຂອງແລະ ຄະນະກຳມະການແມ່ນ້ຳຂອງ ພ້ອມດ້ວຍ “ຈິດວິນຍານການອະນຸລັກແມ່ນ້ຳຂອງ” ໄດ້ຜ່ານຜ່າມາໄດ້ 20 ປີແມ່ນໜ້າສັນເສີນ, ແລະ ບົ່ງບອກເຖິງຄວາມສຳຄັນຂອງການຄຸ້ມຄອງແຫຼ່ງນ້ຳລະຫວ່າງປະເທດ. ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ການປະຕິເສດຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງຂອງຈົນທີ່ຈະກາຍເປັນລັດພາຄີຍັງເປັນຈຸດເຊື່ອມຕໍ່ທີ່ຂາດຫາຍຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນ້ຳຂອງໃນປະຈຸບັນ.

1.3 ຄະນະກຳມະການແມ່ນ້ຳຂອງສາກົນ ຫຼື MRC

1.3.1 ພາບລວມ

ຄະນະກຳມະການແມ່ນ້ຳຂອງສາກົນ ເປັນສະຖາບັນອຳນວຍການສຳລັບການປະສານງານ ແລະ ການປະຕິບັດຂອງຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນ້ຳຂອງ ຂອງປະເທດສະມາຊິກອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ. ປະເທດພາຄີຂອງຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນ້ຳຂອງມີສີ່ປະເທດຄື - ກຳປູເຈຍ, ສປປ ລາວ, ປະເທດໄທ ແລະ ຫວຽດນາມ - ຍັງເປັນປະເທດຜູ້ກໍ່ຕັ້ງ ຄະນະກຳມະການແມ່ນ້ຳຂອງສາກົນ. ຈີນ ແລະ ມຽນມາ ມີບົດບາດເປັນຜູ້ສັງເກດການ.

1.3.2 ໂຄງສ້າງແລະໜ້າທີ່

ທາງດ້ານໂຄງປະກອບ, ຄະນະກຳມະການແມ່ນ້ຳຂອງສາກົນ ປະກອບດ້ວຍສາມອົງການຈັດຕັ້ງຖາວອນ: ສະພາ, ຄະນະກຳມະການຮ່ວມ ແລະ ກອງເລຂາ.

⁵ Bearden, 2010, p. 798
⁶ Ibid., p. 803 11

1.3.3 ບົດບາດໜ້າທີ່

ຄະນະກຳມາທິການແມ່ນໍ້າຂອງສາກົນ ເຮັດໜ້າທີ່ສະເພາະຂອງມັນພາຍໃຕ້ໜ້າທີ່ອຳນວຍຄວາມສະດວກທົ່ວໄປ ແລະ ອົງປະກອບທີ່ສຳຄັນຕາມພາລະບົດບາດ. ໂດຍສະເພາະດ້ານວິຊາການ ແລະ ວິທະຍາສາດຂອງວຽກຂອງ ຄະນະກຳມາທິການແມ່ນໍ້າຂອງສາກົນ ໄດ້ຮັບຄວາມສົນໃຈຫຼາຍ ແລະ ໄດ້ຮັບການສະໜອງທຶນຈາກຜູ້ໃຫ້ທຶນພາຍນອກ. ຄະນະກຳມາທິການແມ່ນໍ້າຂອງສາກົນ ໄດ້ລວບລວມຖານຂໍ້ມູນອັນລ້ຳຄ່າ ແລະ ກວ້າງຂວາງ ເຊິ່ງເປັນຂໍ້ມູນທີ່ກ່ຽວກັບລັກສະນະທີ່ສຳຄັນຕ່າງໆເຊັ່ນ: ອຸທິກກະສາດ, ພູມສາດ ແລະ ການປະມົງ ຂອງທັງໝົດອ່າງນໍ້າ ແລະ ສະເພາະປະເທດຫຼືຂົງເຂດໃດໜຶ່ງ. ຕັ້ງແຕ່ປີ 1995, ຜູ້ໃຫ້ທຶນໄດ້ລົງທຶນຢ່າງຫຼວງຫຼາຍເຂົ້າໃນການຄົ້ນຄວ້າການປະມົງເຊິ່ງດຳເນີນການໂດຍກອງເລຂາ ຄະນະກຳມາທິການແມ່ນໍ້າຂອງສາກົນ, ຜົນຂອງການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າຍື່ນຍື່ນຄຸນຄ່າອັນໃຫຍ່ຫຼວງ ແລະ ຜະລິດຕະຜົນຜົນຂອງການປະມົງ ໃນແມ່ນໍ້າຂອງ ເຊິ່ງໃນອະນາຄົດຈະຂຶ້ນກັບການຮັກສາລະບົບນິເວດຂອງລະບົບແມ່ນໍ້າຂອງ.

ຕັ້ງແຕ່ເລີ່ມຕົ້ນ, ບັນຫາບໍ່ລົງລອຍກ່ຽວກັບເຂື່ອນໄຟຟ້າພະລັງງານນໍ້າ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນເຄື່ອນທີ່ສ້າງຕາມລໍານໍ້າຂອງສາຍຫຼັກ, ໄດ້ເປັນຈຸດໃຈກາງຂອງວຽກຂອງ ຄະນະກຳມາທິການແມ່ນໍ້າຂອງສາກົນ. ກ່ຽວກັບບັນຫາດັ່ງກ່າວ, ຄະນະກຳມາທິການແມ່ນໍ້າຂອງສາກົນ ໄດ້ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ແລະ ເຮືອອຳນວຍຂະບວນການຕັດສິນບັນຫາ ພາຍໃຕ້ຂອບເຂດສິດຂອງຕົນ ເພື່ອຊ່ວຍປັບປຸງການວິເຄາະຜົນກະທົບ, ການເຈລະຈາ ແລະ ຂະບວນການຕັດສິນບັນຫາ, ເຄື່ອງມື ແລະ ຄວາມຮູ້ພື້ນຖານ ຂອງປະເທດສະມາຊິກກ່ຽວກັບໂຄງການໄຟຟ້າພະລັງງານນໍ້າຂະໜາດໃຫຍ່.

ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ

ພາຍໃຕ້ມາດຕາ 34 ແລະ 35 ຂອງຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງ, ບັນຫາທີ່ບໍ່ສາມາດແກ້ໄຂໂດຍການເຈລະຈາຮ່ວມກັນ ແລະ ບັນຫາທີ່ບໍ່ສາມາດຜ່ານໄປໄດ້ ຫຼື ສົ່ງຜົນໃຫ້ເກີດຂໍ້ຂັດແຍ່ງລະຫວ່າງສະມາຊິກ ຈະຖືກສົ່ງມາ ຄະນະກຳມາທິການແມ່ນໍ້າຂອງສາກົນ ເພື່ອ ຫາ ທາ ງ ແ ກ້ ໄ ຂ . ໂ ດ ຍ ອ ື ງ ຕ າ ມ ຂ ື້ ນ ຕ ອ ນ ແ ລ ວ , ຂໍ້ຂັດແຍ່ງດັ່ງກ່າວແມ່ນຢູ່ພາຍໃຕ້ການຄຸ້ມຄອງຂອງສະພາຄະນະກຳມະການ, ຫຼື ອາດຈະພິຈາລະນາໃນລະຫວ່າງກອງປະຊຸມສະພາບົກກະຕິຂອງຄະນະກຳມະການຮ່ວມ (ມາດຕາ 24 (F)). ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ການຂາດຂັ້ນຕອນທີ່ລະອຽດ ເພື່ອຊີ້ນຳຂະບວນການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງລະຫວ່າງປະເທດສະມາຊິກ ແລະ ຄວາມບໍ່ມີອຳນາດຕັດສິນຊື່ຂາດ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງແຫຼ່ງນໍ້າ ໝາຍເຖິງພາລະບົດບາດຂອງ ຄະນະກຳມະການແມ່ນໍ້າຂອງຖື “ ບົດບາດ ຂອງ ຜູ້ ໄ ກ່ ເ ກ່ ອ ປ ື້ ນ ຕົ້ ນ ຕໍ່ ແ ລະ ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການສົນທະນາລະຫວ່າງຜູ້ຕາງໜ້າຂອງລັດຖະບານແຫ່ງຊາດ”⁷.

ການພັດທະນາລະບຽບການ ແລະ ຄຳແນະນຳ

ໃນລະຫວ່າງປີ 2000 ຫາ 2008, ຄະນະກຳມາທິການແມ່ນໍ້າຂອງສາກົນ ໄດ້ສ້າງຂໍ້ກຳນົດຈຳນວນໜຶ່ງເພື່ອເພີ່ມໃສ່ບົດບັນຍັດທົ່ວໄປທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງສະບັບແມ່ບົດ; ຂັ້ນຕອນການເກັບຂໍ້ມູນ ແລະ ການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນ ໄດ້ຮັບການອະນຸມັດໃນປີ 2001; ຂັ້ນຕອນສຳລັບການຕິດຕາມກວດກາ ການນຳໃຊ້ນໍ້າ, ອະນຸມັດໃນປີ 2003; ຂັ້ນຕອນສຳລັບການແຈ້ງການ, ປຶກສາຫາລືລ່ວງໜ້າ ແລະ ການຕົກລົງເຫັນດີ, ອະນຸມັດໃນປີ 2003; ຂັ້ນຕອນໃນການບຳລຸງຮັກສາ ການໄຫລຂອງກະແສນໍ້າຕາມລໍາແມ່ນໍ້າສາຍຫຼັກ, ອະນຸມັດໃນປີ 2006; ແລະ

⁷ Rieu, Clarke & Gooch, opcit. p. 217

ວິທີກຸ່ມຕິດຕາມຄຸນນະພາບນໍ້າອະນຸມັດໃນປີ 2011. ຄຽງຄູ່ກັບຂໍ້ກຳນົດເຫຼົ່ານີ້ຄະນະກຳມາທິການແມ່ນໍ້າຂອງສາກົນກໍໄດ້ມີການສ້າງຄຳແນະນຳປະກອບ ເພື່ອແນະນຳກຳນົດບຸກຄົນປະຕິບັດ. ໃນຂະນະທີ່ຂະບວນການເຫຼົ່ານີ້ໄດ້ຮັບການກຳນົດໃຫ້ມີການພັດທະນາຂຶ້ນພາຍໃຕ້ມາດຕາ 5, 6, ແລະ 26 ຂອງຂໍ້ຕົກລົງ, ຂໍ້ກຳນົດເຫຼົ່ານີ້ຢູ່ນອກສົນທິສັນຍາ ແລະ ດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງບໍ່ມີການຜູກມັດ. ຂັ້ນຕອນ ສຳລັບການແຈ້ງການ, ການປຶກສາຫາລືລ່ວງໜ້າ ແລະ ການຕົກລົງຮ່ວມກັນ ຂອງຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງ ຈະໄດ້ຮັບການສົມທຽບກັບ ສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຫຼື UNWC ໃນພາກທີ 7 ຂ້າງລຸ່ມນີ້.

1.3.4 ສະຖານະພາບ

ບາງສ່ວນວິຈານວ່າ ບົດບາດ, ໂຄງປະກອບ ແລະ ອຳນາດຂອງ ຄະນະກຳມະການແມ່ນໍ້າຂອງບໍ່ຊັດເຈນໃນຫຼາຍຈຸດສຳຄັນໃນການຄຸ້ມຄອງແມ່ນໍ້າຂອງ ແລະ ສາຂາຂອງມັນ. ຂໍ້ຈຳກັດທີ່ສຳຄັນຂອງຄະນະກຳມະການແມ່ນໍ້າຂອງອອກໃນຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງ: ຈົນ ແລະ ພະມ້າປະຕິເສດທີ່ຈະເຂົ້າຮ່ວມເປັນພາສີ. ຂໍ້ຈຳກັດດັ່ງກ່າວນີ້ເຮັດໃຫ້ ຄະນະກຳມະການແມ່ນໍ້າຂອງບໍ່ສາມາດ ຄຸ້ມຄອງອ່າງນໍ້າຂອງທັງໝົດໄດ້.

2. ສົນທິສັນຍາ UNWC ແລະ ຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງ: ການວິເຄາະແບບປຽບທຽບທາງດ້ານກົດໝາຍ

2.1 ຂອບເຂດ ແລະ ຄຳນິຍາມ

ສົນທິສັນຍາ UNWC	ຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງ
<p>ສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າຫຼື UNWC ມີຜົນຕໍ່ການນຳໃຊ້ສາຍນໍ້າສາກົນ ທີ່ບໍ່ແມ່ນການສັນຈອນ ແລະ ກຳນົດມາດຕະການເພື່ອຈຸດປະສົງຂອງ “ການປົກປ້ອງ, ການອະນຸລັກ ແລະ ການຈັດການບັນຫາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການນຳໃຊ້ສາຍນໍ້າສາກົນ ແລະ ນຳໃຊ້ນໍ້າຈາກສາຍນໍ້າເຫຼົ່ານັ້ນ” (ມາດຕາ 1 (1)). ການນຳໃຊ້ສາຍນໍ້າເພື່ອການສັນຈອນ ຫຼື ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການສັນຈອນກ່ອນຢູ່ໃນຂອບເຂດຂອງສົນທິສັນຍາ.</p> <p>ພາຍໃຕ້ສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຫຼື UNWC ສາຍນໍ້າໝາຍເຖິງ ລະບົບສາຍນໍ້າ</p>	<p>ແທນທີ່ຈະໃຊ້ຄຳວ່າ “ສາຍນໍ້າ” ຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງ ໃຊ້ຄຳວ່າອ່າງນໍ້າຢູ່ໃນເອກະສານຂໍ້ຕົກລົງ ແຕ່ຜັດບໍ່ໄດ້ໃຫ້ຄຳນິຍາມຄຳສັບດັ່ງກ່າວ. ສົນທິສັນຍາໃຊ້ຄຳດັ່ງກ່າວໃນຫຼາຍສະຖານະການ ແລະ ມັກໃຊ້ຫຼາຍທີ່ສຸດແມ່ນ ອ່າງນໍ້າຂອງ, ແລະ ອ່າງແມ່ນໍ້າ, ທົ່ວທັງອ່າງ, ແລະ ລະບົບແມ່ນໍ້າ ເຊິ່ງຄຳເຫຼົ່ານີ້ເຫັນຢູ່ທົ່ວໄປໃນເອກະສານ, ແຕ່ວ່າບໍ່ມີການໃຫ້ຄຳນິຍາມບັນດາຄຳສັບດັ່ງກ່າວ. ນອກຈາກນັ້ນ, ຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງອ່າງກ່າວເຖິງຄຳວ່າ “ສາຍນໍ້າ” ແຕ່ຄຳນິຍາມຂອງຄຳນີ້ໄດ້ກຳນົດໄວ້ພຽງແຕ່ຢູ່ໃນເອກະສານປະກອບ ນອກສົນທິສັນຍາ</p>

<p>ລວມທັງນ້ຳໜ້າດື່ມ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍບັນດາສາຂາຂອງມັນ, ແລະ ນ້ຳໃຕ້ດິນ, ທີ່ໄຫຼເຂົ້າຫາອ່າງໂຕ່ງດຽວກັນ (ມາດຕາ 2 (a)) “ສາຍນ້ຳລະຫວ່າງປະເທດ” ແມ່ນສາຍນ້ຳທີ່ໄຫຼຜ່ານຫຼືມີຜັ່ງຕິດກັບແຕ່ສອງປະເທດຂຶ້ນໄປ (ມາດຕາ 2 (b)) “ລັດສາຍນ້ຳ” ເປັນ “ລັດທີ່ເປັນພາຄີຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ໃນນາມທີ່ຊາຍແດນຂອງລັດນັ້ນຕິດກັບສາຍນ້ຳ ຫຼື ເປັນພາຄີຂອງ ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ເຊື່ອມໂຍງເສດຖະກິດລະດັບພາກພື້ນຮ່ວກັບລັດສາຍນ້ຳ” (ມາດຕາ 2 (c)) ແລະ “ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ເຊື່ອມໂຍງເສດຖະກິດລະດັບພາກພື້ນ” ແມ່ນສະຖາບັນລະຫວ່າງປະເທດໃດຫນຶ່ງໃນພາກພື້ນທີ່ດຳເນີນການເພື່ອຈຸດປະສົງເຊື່ອມໂຍງເສດຖະກິດແລະ ການພັດທະນາ (ມາດຕາ 2 (d)).</p>	<p>ຈຶ່ງບໍ່ມີການຜູກມັດດ້ານກົດໝາຍ. ການທີ່ບໍ່ໄດ້ໃຫ້ຄຳນິຍາມແລະ ອະທິບາຍຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງ “ແມ່ນ້ຳຫຼັກ” ແລະ “ຂາສາ” ຂອງມັນ ໃນ ດ້ານກົດໝາຍແລ້ວມີຄວາມສຳຄັນຫຼາຍເພາະ ຂະບວນການ ການແຈ້ງເຕືອນລ່ວງໜ້າ ແລະ ການປຶກສາຫາລື ສຳລັບໂຄງການໄຟຟ້າພະລັງງານນ້ຳ ທີ່ຕ້ອງມີການກວດສອບໃນສິ່ງທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ຂະບວນການບໍ່ມີການຜູກມັດດ້ານກົດໝາຍ ຢູ່ໃນຂອບ PNPCA.</p>
--	---

ຄວາມສອດຄ່ອງ ແລະ ຊ່ອງຫວ່າງ

ສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນ້ຳ ຫຼື UNWC ກຳນົດມາດຕະການເລິກເຊິ່ງກ່ຽວກັບຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນ້ຳຂອງ ໃນດ້ານຂອບເຂດທັງທີ່ຕັ້ງພູມ ສັນຖານ ແລະ ຂອບເຂດໜ້າທີ່. ປະການທຶນໜຶ່ງ, ສົນທິສັນຍາບັນຍັດໄວ້ທັງນ້ຳໜ້າດື່ມ ແລະ ໃຕ້ດິນ (ແຕ່ວ່າພຽງແຕ່ຖືເອົາສາຍນ້ຳໃຕ້ດິນທີ່ມີວົງຈອນສາຍນ້ຳທີ່ເຊື່ອມໂຍງກັບນ້ຳໜ້າດື່ມເທົ່ານັ້ນ) ຖືເອົາສອງບັນຫານີ້ລວມກັນ. ສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນ້ຳ ຮັບຮອງເອົາ “ວິທີການທາງປະຫວັດສາດ ແລະ ການເຫັນພ້ອມຕໍ່ກັນໃນການຄຸ້ມຄອງສາຍນ້ຳ ຜະສົມຜະສານຊັບພະຍາກອນນ້ຳໃຕ້ດິນທີ່ມີການເຊື່ອມໂຍງກັນ, ແລະ ມີຜົນກະທົບຕໍ່, ກະແສນ້ຳເທິງບົກ ແລະ ອະນາເຂດສະພາບແວດລ້ອມທາງບົກອື່ນໆ.

ອີ່ງໄປກວ່ານັ້ນ, ສົນທິສັນຍາ UNWC ບໍ່ໄດ້ຈຳແນກລະຫວ່າງສາຍນ້ຳລັກ ແລະ ສາຂາຂອງແມ່ນ້ຳ ຖືວ່າທັງສອງເທົ່າທຽມທາງດ້ານກົດໝາຍ. ກົງກັນຂ້າມ, ຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນ້ຳຂອງບໍ່ໄດ້ກ່າວເຖິງນ້ຳໃຕ້ດິນເລີຍຢູ່ໃນເນື້ອໃນ ຂອງຂໍ້ຕົກລົງ. ຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນ້ຳຂອງໃຫ້ຄຳນິຍາມຈຳນວນໜຶ່ງ ແລະ ການນຳໃຊ້ ເຊິ່ງກ່ຽວຂ້ອງກັບ ການປ່ຽນກະແສນ້ຳລະຫວ່າງອ່າງນ້ຳ ໃນລະດູຜົນຈາກອ່າງນ້ຳຫຼັກ ບໍ່ລວມເອົາການນຳໃຊ້ພາຍໃນປະເທດ ແລະ ເປັນການນຳໃຊ້ຂະໜາດຫນ້ອຍທີ່ບໍ່ມີຜົນກະທົບທີ່ສຳຄັນຕໍ່ການໄຫລຂອງກະແສນ້ຳໃນແມ່ນ້ຳຫຼັກ ເຊິ່ງບໍ່ໄດ້ລວມເອົາ ບັນດາສາຂາຂອງແມ່ນ້ຳ. ອັນນີ້ແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນໂດຍສະເພາະສຳລັບການຄຸ້ມຄອງສາຍນ້ຳ ແລະ ອ່າງນ້ຳທັງຫມົດ ເພາະວ່າເຖິງແມ່ນຂໍ້ຄວາມຂອງສົນທິສັນຍາ ຈະລະບຸຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງສາຍນ້ຳຫຼັກ ແລະ ສາຂາເພື່ອຈຸດປະສົງການຄຸ້ມຄອງ, ມັນຍັງຂາດຫຼັກການພື້ນຖານທາງດ້ານກົດໝາຍສະເພາະຈຳນວນໜຶ່ງ ແລະ ກົນໄກສຳລັບການຄວບຄຸມການພັດທະນາສາຂາຂອງສາຍນ້ຳ.

2.2 ຫຼັກການທີ່ສໍາຄັນ: ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ

ສົນທິສັນຍາ UNWC	ຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງ
<p>ສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຫຼື UNWC ອ້າງອີງຢ່າງຊັດເຈນເຖິງຫຼັກການຂອງການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ. ມາດຕາ 24, ເຊິ່ງກ່ຽວຂ້ອງກັບການຄຸ້ມຄອງສາຍນໍ້າລະຫວ່າງປະເທດ, ກໍານົດວ່າ “ລັດສາຍນໍ້າ, ຕາມການສະເໜີຂອງລັດພາຄີໃດໜຶ່ງ, ເຂົ້າໄປປຶກສາຫາລືກ່ຽວກັບການຈັດການສາຍນໍ້າລະຫວ່າງປະເທດ, ເຊິ່ງອາດຈະປະກອບມີການສ້າງຕັ້ງກົນໄກການຄຸ້ມຄອງຮ່ວມກັນ” (ມາດຕາ 24 (1) ແລະ 24 (2)) ຫຼັງຈາກນັ້ນໄດ້ລະບຸວ່າ “ຢູ່ມນສົນທະສັນຍານີ້ “ການຄຸ້ມຄອງ” ໝາຍເຖິງ, ໂດຍສະເພາະເຈາະຈົງ: (a) ການວາງແຜນການພັດທະນາແບບຍືນຍົງຂອງສາຍນໍ້າລະຫວ່າງປະເທດ ແລະ ສະໜອງການປະຕິບັດແຜນການທີ່ໄດ້ຮັບຮອງເອົາ; ແລະ (b) ຖ້າບໍ່ດັ່ງນັ້ນສິ່ງເສີມການຊົມໃຊ້ຢ່າງສົມເຫດສົມຜົນ ແລະ ໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດສູງສຸດ, ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ການຄວບຄຸມສາຍນໍ້າ”. ເມື່ອເປັນແນວນັ້ນ, ສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຫຼື UNWC ຈຶ່ງເປັນຈຸດອ້າງອີງທາງດ້ານກົດໝາຍສໍາລັບການຜັນຂະຫຍາຍ ແລະ ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຍ້ອນວ່າມັນກ່ຽວກັບການວາງແຜນ ແລະ</p>	<p>ໃນຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງ, ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງໄດ້ຮັບການແປຄວາມໝາຍວ່າ “ຄວາມດຸ່ນດ່ຽງບັນລຸໄດ້ຈາກການບໍາລຸງຮັກດ້ານປະລິມານທີ່ພຽງພໍ ແລະ ປົກປັກຮັກສາຄຸນນະພາບທີ່ດີຂອງສາຍນໍ້າ”. ຍ້ອນແນວນັ້ນ, ຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງປະກອບດ້ວຍຂໍ້ກໍານົດທີ່ສໍາຄັນຈໍານວນໜຶ່ງທີ່ເຮັດວຽກເປັນກົນໄກທາງດ້ານກົດໝາຍສໍາລັບຮູ້ຄວາມສົມດຸນຂອງການພັດທະນາແບບຍືນຍົງນີ້: ປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ (ມາດຕາ 3) ການຊົມໃຊ້ຄວາມສະເໝີພາບ ແລະ ສົມເຫດສົມຜົນ (ມາດຕາ 5) ການບໍາລຸງຮັກສາ (ມາດຕາ 6) ແລະ ພັນທະສໍາລັບປະເທດເຊິ່ງກໍ່ໃຫ້ເກີດອັນຕະລາຍຢ່າງຫຼວງຫຼາຍກັບປະເທດອື່ນໆ ໃນການລະງັບການນໍາໃຊ້ແມ່ນໍ້າທີ່ຖືກກ່າວຫາວ່າກໍ່ໃຫ້ເກີດອັນຕະລາຍຈົນກ່ວາຈະສາມາດກໍານົດເຫດຂອງຄວາມເສຍຫາຍໄດ້ (ມາດຕາ 7). ທັງໝົດເຫຼົ່ານີ້, ຂໍ້ກໍານົດພື້ນຖານຂອງຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງໄດ້ຮັບການປະຕິບັດງານເພື່ອບັນລຸການພັດທະນານໍ້າແບບຍືນຍົງ ຫຼື ບັນລຸຄວາມດຸ່ນດ່ຽງລະຫວ່າງປະລິມານທີ່ພຽງພໍ ແລະ ຮັກສາຄຸນນະພາບທີ່ດີຂອງນໍ້າ.</p>

ການຮັບຮອງເອົາແຜນການໃນການຄຸ້ມຄອງສາຍນໍ້າສາກົນ.	
--	--

ຄວາມສອດຄ່ອງ ແລະ ຊ່ອງຫວ່າງ

ໃນຂະນະທີ່ ສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຫຼື UNWC ແລະ ຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງມີຄວາມແຕກຕ່າງໃນຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ຄວາມຊັດເຈນຂອງຂໍ້ກຳນົດທາງດ້ານກົດໝາຍ ທີ່ຈະສະໜັບສະໜູນເປົ້າໝາຍຂອງການພັດທະນາສາຍນໍ້າແບບຍືນຍົງ, ສົນທິສັນຍາທັງສອງມີຄວາມສອດຄ່ອງຫຼາຍດ້ານ. ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ໃນຂະນະທີ່ພື້ນຖານພາສາທີ່ໃຊ້ໃນຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງແມ່ນສໍ່ສະແດງໄປທາງການຂໍ້ກຳນົດຫຼັກການຂອງຄວາມຍືນຍົງ, ແນວທາງ ແລະ ຈຸດປະສົງໃນສົນທິສັນຍາພັດ ມີລັກສະນະລວມໆບໍ່ເຈາະຈົງ. ດັ່ງນັ້ນ, ມັນຈຶ່ງເປັນການຍາກທີ່ຈະຮັບປະກັນ ການເທົ່າທຽມກັນ ແລະ ສອດຄ່ອງກັນເວລານຳມາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຫຼັກການທີ່ສຳຄັນຂອງ ຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງ ເຊິ່ງແມ່ນບັນລຸເປົ້າໝາຍການພັດທະນາສາຍນໍ້າແບບຍືນຍົງ. ອີກຢ່າງໜຶ່ງ, ສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຫຼື UNWC ສະໜອງຈຸດອ້າງອີງສະເພາະທາງດ້ານກົດໝາຍສຳລັບການນຳໃຊ້ຫຼັກການຂອງການພັດທະນາແບບຍືນຍົງໃນການຄຸ້ມຄອງສາຍນໍ້າສາກົນ.

2.3 ຫຼັກການທີ່ສຳຄັນ: ການນຳໃຊ້ເທົ່າທຽມກັນ ແລະ ສົມເຫດສົມຜົນ

ສົນທິສັນຍາ UNWC	ຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງ
<p>ຢູ່ໃນສະຖານະການກ່ຽວກັບສາຍນໍ້າລະຫວ່າງປະເທດ, ຜູ້ຊ່ຽວຊານທາງດ້ານກົດໝາຍໄດ້ກຳນົດວ່າຄຳວ່າ “ ເ ທ າ ທ ຽ ມ ກ ັ ນ ” ພ າ ຍ ໃ ນ ສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຫຼື UNWC ແລະ ກົດໝາຍປະເພນີສາກົນ ໃ ຫ ຫ ັ ນ າ ຍ ຄ ວ າ ມ ວ າ “ ມີ ສິ ດ ເ ທ າ ທ ຽ ມ ກ ັ ນ ໃ ນ ກ າ ນ ນ ຳ ໃ ຊ ື ນ ຳ ສ ຳ ລັ ບ ຈ ຸ ດ ປ ະ ສົ ງ ທີ່ ເ ບັ ນ ປ ະ ໂ ຫ ຍ ດ , ແ ທ ນ ທີ່ ໝາຍ ເຖິ ງ ກ າ ນ ແ ແ ບ ໆ ບັນ ອ ອ ກ ເ ປັນ ສ່ ວ ນ ໆ ທີ່ ເ ທີ່ າ ກ ັ ນ ” . ສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຫຼື UNWC ບໍ່ໄດ້ກຳນົດຄວາມໝາຍຂອງ “ເທົ່າທຽມກັນ ແລະ ສົມເຫດສົມຜົນ” ທາງດ້ານກົດໝາຍສະເພາະ; ແຕ່ມັນໄດ້ໃຫ້ຄຳແນະນຳກ່ຽວກັບວິທີເຮັດແນວໃດເພື່ອໃຫ້ການຊົມໃຊ້ເທົ່າທຽມກັນ ແລະ ສົມເຫດສົມຜົນໂດຍການກຳນົດບັນດາຕົວຊີ້ວັດທີ່ສຳຄັນທີ່ຕ້ອງໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາໃນເວລາປະເມີນວ່າ ກ າ ນ ນ ຳ ໃ ຊ ື ໃ ໜ ໌ ຫຼື ເພີ່ມຂຶ້ນສອດຄ່ອງກັບຫຼັກການທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 5 ແລະ 6 ຫຼືບໍ່.</p>	<p>ຂໍ້ ຕົ ກ ລົ ງ ແ ມ ື າ ຂ ອ ງ ສາມາດຕີລາຄາຄວາມໝາຍວ່າເປັນການອະນຸຍາດໃຫ້ສິດທິດ້ານກົດໝາຍກັບຫຼັກການການນຳໃຊ້ ເ ທີ່ າ ທ ຽ ມ ກ ັ ນ ແ ລະ ສົ ມ ເ ຫ ດ ສົ ມ ຜົ ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຫຼັກການພື້ນຖານຂອງກົດໝາຍສາກົນວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າອື່ນໆທີ່ມີຢູ່ໃນຂໍ້ຕົກລົງນີ້ ແລະ ໃນການຮັກສາສະຖານະພາບຂອງຕົນພາຍໃຕ້ກົດໝາຍປະເພນີສາກົນ. ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງແຍກຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງ ກ າ ນ ນ ຳ ໃ ຊ ື ໃ ນ ລ ະ ດ ູ ແ ລ ັ ງ ແ ລະ ລ ະ ດ ູ ຜົ ນ ເຊິ່ງບໍ່ໄດ້ເປັນວິທີການທີ່ຖືກຮັບຮູ້ໂດຍທົ່ວໄປ ໃນການນຳໃຊ້ຢ່າງເທົ່າທຽມ ແລະ ສົມ ເ ຫ ດ ສົ ມ ຜົ ນ . ອື່ ງ ໄ ບ ກ ວ່ າ ນັ້ ນ , ກ າ ນ ຈ ຳ ແ ນ ກ ລ ະ ຫ ວ່ າ ງ ສ າ ຍ ນ ຳ ລັ ກ ແ ລະ ສ າ ຂ າ ທີ່ກຳນົດໃນມາດຕາ 5 (A) ແລະມາດຕາ 6, ແລະ ຕະຫຼອດຂໍ້ຕົກລົງ, ກໍ່ສະແດງຄວາມໝາຍວ່າ ຫຼັກການດັ່ງກ່າວມີຜົນສະເພາະ ສາຍນໍ້າຫຼັກ ແລະ ບໍ່ກ່ຽວກັບສາຂາຂອງມັນ. ດັ່ງນັ້ນ, ກ າ ນ ປ ະ ຕິ ບັ ດ ທ າ ງ ດ້ າ ນ ກົ ດ ໝ າ ຍ ກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ ເ ທີ່ າ ທ ຽ ມ ກ ັ ນ ແ ລະ ສົມ ເ ຫ ດ ສົ ມ ຜົ ນ ພ າ ຍ ໃ ຕ ື່ ຂໍ້ ຕົ ກ ລົ ງ ແ ມ ື າ ຂ ອ ງ</p>

ຄວາມສອດຄ່ອງກັນ

ສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຫຼື UNWC ບັດໃຈທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການກຳນົດການນຳໃຊ້ເທົ່າທຽມກັນ ແລະ ສົມເຫດສົມຜົນ (ມາດຕາ 5, 6). ຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງສະໜັບສະໜູນການນຳໃຊ້ເທົ່າທຽມກັນ ແລະ ສົມເຫດສົມຜົນໃນຫຼັກການ, ແຕ່ຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງ ສາຍນໍ້າຫຼັກ ແລະ ສາຂາ, ແລະ ການແຍກ ລະດູແລ້ງ ແລະ ລະດູຜົນ ໝາຍຄວາມວ່າຂອບເຂດທາງດ້ານກົດໝາຍ ແລະ ການປະຕິບັດ ອື່ນໆຂອງຫຼັກການນຳໃຊ້ເທົ່າທຽມກັນ ແລະ ສົມເຫດສົມຜົນແມ່ນຖືກຈຳກັດຢ່າງຮ້າຍແຮງເມື່ອສົມທຽບກັບສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຫຼື UNWC ແລະ ໂດຍການປະຕິບັດໝາຍປະເພນີສາກົນ.

ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ມັນເປັນທີ່ໜ້າສັງເກດວ່າພາຍໃຕ້ກົດໝາຍປະເພນີສາກົນ, ແລະ ພາຍໃນສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຫຼື UNWC ດັ່ງທີ່ເປັນທີ່ຍອມຮັບກັນທົ່ວໄປ, ຫຼັກການເພີ່ມຖານຂອງການນຳໃຊ້ເທົ່າທຽມກັນ ແລະ ສົມເຫດສົມຜົນທີ່ຈະຖືກນຳໄປປະຕິບັດທັງສາຍນໍ້າຫຼັກ ແລະ ສາຂາໃນການວັດແທກຄວາມເທົ່າທຽມກັນ, ທັງສອງລະດູ ແລ້ງ ແລະ ຜົນ. ເມື່ອເຂົ້າໃຈໄປທາງນີ້, ມັນຈຶ່ງໝາຍຄວາມວ່າ ປະເທດທີ່ຢູ່ໃນອ່າງນໍ້າຂອງທັງໝົດບໍ່ແມ່ນແຕ່ປະເທດທີ່ເປັນພາຄີຂອງຂໍ້ຕົກລົງ, ຈະມີພັນທະປະຕິບັດຫຼັກການນີ້ ທັງສາຍນໍ້າຫຼັກ ແລະ ສາຂາຢ່າງເທົ່າທຽມກັນ. ເມື່ອເບິ່ງຄວາມສອດຄ່ອງກັນ, ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງ ແລະ ລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງມັນ ແລະ ຄຳແນະນຳຕ່າງໆຈະເປັນປະໂຫຍດຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ ທີ່ຈະອ້າງອີງໃສ່ສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຫຼື UNWC ມາດຕາ 6, ບັດໃຈທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ການນຳເອົາຂໍ້ຕົກລົງໄປປະຕິບັດ.

2.4 ຫຼັກການທີ່ສຳຄັນ: ພັນທະບໍ່ໃຫ້ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍທີ່ສຳຄັນ (ແລະໜ້າວຽກທີ່ສຳຄັນເພື່ອບົກບ້ອງລະບົບນິເວດ)

ສົນທິສັນຍາ UNWC	ຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງ
<p>ມາດຕາ 7 ຂອງສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຫຼື UNWC ບັນຍັດລາຍລະອຽດກັບພັນທະການທົ່ວໄປທີ່ຈະບໍ່ເຮັດໃຫ້ເກີດຄວາມເສຍຫາຍທີ່ສຳຄັນ. ເລີ່ມຕົ້ນໂດຍການລະບຸວ່າ “ ລັດ ສາ ຍ ນ ຳ , ໃນການນຳໃຊ້ສາຍນໍ້າສາກົນໃນອານາເຂດຕົນເອງ, ນຳໃຊ້ມາດຕະການທີ່ເໝາະສົມທີ່ຈະບ້ອງກັນບໍ່ເຮັດໃຫ້ເກີດຄວາມເສຍຫາຍສຳຄັນໃຫ້ແກ່ສາຍນໍ້າໃນລັດອື່ນໆ” (ມາດຕາ 7 (1)). ກ່ຽວ ຂ້ອງໂດຍກົງກັບໜ້າທີ່ໂດຍທົ່ວໄປດັ່ງກ່າວ, ມາດຕາ 7 (2) ລະບຸເພີ່ມຕື່ມວ່າ “ຖ້າຄວາມເສຍຫາຍທີ່ສຳຄັນຕໍ່ລັດສາຍນໍ້າອື່ນ ຫາກບໍ່ສາມາດຫຼີກລ້ຽງໄດ້, ບັນດາລັດທີ່ມີການນຳໃຊ້ນໍ້າແລະເຮັດໃຫ້ເກີດອັນຕະລາຍດັ່ງກ່າວ, ກໍລະນີທີ່ບໍ່ມີຂໍ້ຕົກລົງກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ດັ່ງກ່າວ, ຕ້ອງດຳເນີນທຸກມາດຕະການທີ່ເໝາະສົມ, ໂດຍມີການຄຳນຶງເຖິງບົດບັນຍັດ ມາດຕາ 5 ແລະ 6, ບົກສາຫາລືກັບລັດທີ່ຖືກກະທົບ, ເພື່ອລົບລ້າງ ຫຼື</p>	<p>ມາດຕາ 7 ຂອງຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງກຳນົດພັນທະປະເທດສະມາຊິກວ່າ “ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຄວາມພະຍາຍາມເພື່ອຫຼີກລ້ຽງ ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບອັນຕະລາຍທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນປະລິມານນໍ້າ ແລະ ຄຸນນະພາບນໍ້າ (ລະບົບນິເວດນໍ້າ) ສະພາບການ, ແລະ ຄວາມສົມດູນຂອງລະບົບນິເວດລະບົບນໍ້າ, ຈາກການພັດທະນາ ແລະ ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ແມ່ນໍ້າຂອງ ຫຼື ການປ່ອຍສິ່ງເສດເຫຼືອແລະການໄຫລກັບຄືນ” ບົດບັນຍັດໄດ້ກຳນົດເພີ່ມຕື່ມວ່າ</p>

ຫຼຸດຜ່ອນອັນຕະລາຍດັ່ງກ່າວ, ຖ້າເຫັນວ່າໝາະສົມ, ບໍ່ ກ ສ າ ຫ າ ລີ ເ ຝື ອ ຂໍ ຊົ ດ ເ ຊີ ຍ . ມັນມີການການອ້າງທີ່ຊັດເຈນເຖິງຄຳວ່າ “ ມີ ກ າ ນ ຄຳ ນຶ ງ ອັນ ຖ້ ວ ນ ທີ່ ” ທີ່ຜູ້ຊ່ວຍຊານທາງດ້ານກົດໝາຍຫຼາຍຄົນພິຈາລະນາເປັນການ ໃ ທ້ ອໍ າ ນ າ ດ ດ້ າ ນ ກົ ດ ໝາຍທີ່ດີທີ່ສຸດກັບຫຼັກການຂອງການນຳໃຊ້ເທົ່າທຽມກັນ ແລະ ສົມເຫດສົມຜົນ ໃນການປະຕິບັດຕາມ ພັນທະບໍ່ເຮັດໃຫ້ເກີດຄວາມເສຍຫາຍທີ່ສຳຄັນ. ແທ້ຈິງແລ້ວ, ການອ້າງອີງໂດຍກົງເຖິງຜົນກະທົບຮັບຮູ້ວ່າ, ກໍ ລ ະ ະ ນີ ທີ່ ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າຄວາມເສຍຫາຍທີ່ສຳຄັນທີ່ເກີດຂຶ້ນ, ແຕ່ວ່າຍັງສາມາດຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າຄວາມເສຍຫາຍ ດັ່ງກ່າວແມ່ນເທົ່າທຽມ ແລະ ສົມເຫດສົມຜົນ, ລັດຈະຢູ່ໃນຖານະປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍສາກົນ” ແລະ ພາຍໃນກົດໝາຍປະເພນີລະຫວ່າງປະເທດເຊິ່ງໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນ ສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນ້ຳ ຫຼື UNWC .

“ ກໍ ລ ະ ະ ນີ ຫຼື ງ ລັ ດ ໄດ້ຮັບແຈ້ງພ້ອມມີຫຼັກຖານທີ່ເໝາະສົມ ແ ລ ະ ຖື ກ ຕ້ ອ ງ ວ່າມັນຈະກໍ່ໃຫ້ເກີດຄວາມເສຍຫາຍຢ່າງຫຼວງ ຫຼາຍຕໍ່ລັດພາສີຈາກການນຳໃຊ້ ແລະ/ຫຼືການປ່ອຍນ້ຳລົງແມ່ນ້ຳຂອງ, ລັດທີ່ມີການກະທຳດັ່ງກ່າວຕ້ອງຢຸດຕິທັນທີ່ ຈົນກ່ວາສາເຫດຂອງຄວາມເສຍຫາຍດັ່ງກ່າ ວ ໄດ້ ຮັ ບ ກ າ ນ ພິ ຈ າ ລ ະ ນ າ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບມາດຕາ 8”. (ມາດຕາ 7, ຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນ້ຳຂອງ). ມາດຕາ 7 ກໍ າ ນິ ດ ພັນ ທ ະ ລັດພາສີໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງຕອນລຸ່ມວ່າ “ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຄວາມພະຍາຍາມ” ເພື່ອຫຼີກເວັ້ນ, ບັນເທົາ ແລະຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຮ້າຍແຮງ, ໂດຍປະຕິບັດຕາມ ກົດໝາຍສາກົນ ພິຈາລະນາໃນທີ່ນີ້ແບບໂດດດ່ຽວ, ພັນທະຂອງລັດ MRC ໃນການ “ຫຼີກເວັ້ນ, ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຮ້າຍແຮງ” ໄດ້ອະທິບາຍໄວ້ໃນມາດ 7 ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງໜ້າທີ່ພື້ນຖານທີ່ຈະບໍ່ເຮັດໃຫ້ເກີດຄວາມເສຍຫາຍທີ່ສຳຄັນ ພາຍໃຕ້ກົດໝາຍປະເພນີສາກົນ ແລະ ອື່ນໆ ທີ່ ບັນ ຈຸ ຢູ່ ໃນ ສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາ ຍນ້ຳ ຫຼື UNWC.

ຄວາມສອດຄ່ອງກັນ

ສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນ້ຳ ຫຼື UNWC ປະກອບດ້ວຍພັນທະທີ່ການົດໄວ້ຢ່າງດີ ເພື່ອໃຊ້ມາດຕະການທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ເກີດອັນຕະລາຍທີ່ສຳຄັນໃນມາດຕາ 7. ຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນ້ຳຂອງ ມາດຕາ 7 ບໍ່ໄດ້ກຳນົດຢ່າງເຖິງຖອງ ແລະ ປະໂຫຍກທີ່ສຳຄັນກ່ຽວກັບພັນທະ ການອ້າງອີງຫຼັກຖານແທນທີ່ຈະແຈ້ງກ່ຽວກັບ “ຜົນກະທົບທີ່ເປັນອັນ ຕະລາຍ” ເຊິ່ງຮຽກຮ້ອງໃຫ້ລັດທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບສະໜອງຫຼັກຖານຂອງ “ຄວາມເສຍຫາຍຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ”, ສອງບັນຫານີ້ບໍ່ມີຄຳນິຍາມລະບຽບກົດໝາຍໃນບັດຈຸບັນ. ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ຍັງສາມາດເວົ້າໄດ້ວ່າ ທັງສົນທິສັນຍາ UNWC ແລະ ຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນ້ຳຂອງ ແຕ່ລະປະເພດ ມີອົງປະກອບທາງດ້ານກົດໝາຍພື້ນຖານ ດັ່ງກົດໝາຍປະເພນີສາກົນ ພາຍໃນມາດຕາ 7 ຂອງແຕ່ລະກົດໝາຍ ເຊິ່ງໄດ້ກຳນົດ ຢ່າງຊັດເຈນພັນທະບໍ່ເຮັດໃຫ້ເກີດອັນຕະລາຍຕໍ່ລັດສາຍນ້ຳອື່ນໆ; ແລະ ພາຍໃນ ເປັນໜ້າທີ່ທີ່ຕ້ອງດູແລ ແລະ ດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງເປັນອົງປະກອບທີ່ສຳຄັນຂອງຂໍ້ຕົກລົງ.

2.5 ພັນທະດ້ານຂະບວນການ: ຫຼັກການຮ່ວມມື ແລະ ການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນ

ສົນທິສັນຍາ UNWC	ຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງ
<p>ໜ້າທີ່ຫຼັກທີ່ຕ້ອງຮ່ວມມືແມ່ນກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 8 ຂອງສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຫຼື UNWC ບ່ອນທີ່ມັນໄດ້ກຳນົດພັນທະຂອງລັດສາຍນໍ້າ ຕໍ່ ອ ງ “ໃຫ້ການຮ່ວມມືບົນພື້ນຖານຂອງຄວາມສະເໝີພາບ ອະທິປະໄຕ, ຜົນແຜ່ນດິນອັນຄົບຖ້ວນ, ຜົນປະໂຫຍດເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ ແລະຄວາມໄວ້ເນື້ອເຊື່ອໃຈເພື່ອບັນລຸການນໍາໃຊ້ທີ່ເກີດປະໂຫຍດສູງສຸດ ແລະ ບົກ ປັ ກ ຮັ ກ ສ າ ສາຍນໍ້າລະຫວ່າງປະເທດຢ່າງພຽງພໍ” (ມາດຕາ 8 (1)).</p>	<p>ຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງ ບັນຈຸ ຫຼັກການທຳມະຊາດຂອງ “ ກ າ ນ ຮ ວ ມ ມ ື ” ແ ລ ະ ການຮ່ວມມືໄດ້ຖືກກ່າວເຖິງຕະຫຼອດໃນເນື້ອໃນຂອງຂໍ້ຕົກລົງ. ແຕ່ ມັນ ບໍ່ ໄດ້ ສ ະ ແ ດ ງ ອ ອ ກ ໃ ນ ລັ ກ ສ ະ ນະເບັ້ນພັນທະສະເພາະໃດຫນຶ່ງ, ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ແຕ່ເປັນລັກສະນະຫຼັກການເພື່ອອ້າງອີງຊຶ່ງ. ມັນເປັນທີ່ສໍາຄັນວ່າຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງບໍ່ໄດ້ອ້າງອີງເຖິງການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຄຸ້ມຄອງແມ່ນໍ້າຂອງແລະສາຂາຂອງມັນ.</p>

ຄວາມສອດຄ່ອງກັນ

ເຖິງແມ່ນວ່າທັງສອງເຄື່ອງມືທາງດ້ານກົດໝາຍເນັ້ນໜັກຢ່າງຊັດເຈນ ແລະ ຈະແຈ້ງ ເຖິງຫຼັກການຮ່ວມມື ລະຫວ່າງປະເທດສາຍນໍ້າ ແລະ ພາຍໃນ ພາລະບົດບາດພື້ນຖານ ແລະ ຄວາມສໍາພັນກັນໃນການບົກຄອງທີ່ປະສິດທິພາບຂອງສາຍນໍ້າລະຫວ່າງປະເທດ, ມີ ແຕ່ ສົ ນ ທິ ສັ ນ ຍ າ ຂ ອ ງ ສ ະ ຫ ະ ປ ະ ຊ າ ຊ າ ດ ວ ຳ ດ້ ວ ຍ ສ າ ຍ ນ ຳ ຫຼື UNWC ກຳນົດພັນທະໃນການຮ່ວມມືຂອງລັດສາຍນໍ້າ. ໃນຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງ, ເຖິງວ່າຈະມີການອ້າງອີງເຖິງຄຳວ່າ “ ກ າ ນ ຮ ວ ມ ມ ື ” ພາຍໃນເນື້ອໃນຂໍ້ຕົກລົງ, ບໍ່ໄດ້ກຳນົດໃຫ້ລັດສາຍນໍ້າມີພັນທະຜູກພັນທົ່ວໄປທີ່ຈະຕ້ອງຮ່ວມມື ບົນພື້ນຖານຂອງຜົນປະໂຫຍດເຊິ່ງກັນ ແລະ ຄວາມໄວ້ເນື້ອເຊື່ອໃຈ.

ອີ ກ ດ້ າ ນ ຫ ນຶ່ ງ, ຄ ະ ນ ະ ກຳ ມ າ ທິ ກ າ ນ ແ ມ່ ນ ຳ ຂ ອ ງ ສ າ ກິ ນ ຫຼື MRC ມີ ພາ ລ ະ ບົ ດ ບ າ ດ ສຳ ຄັນ ໃ ນ ກ າ ນ ສ ະ ໜັ ບ ສ ະ ໜູ ນ ຂ ະ ບ ວ ນ ກ າ ນ ຮ ວ ມ ມ ື ແ ລ ະ ຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງກຳນົດລາຍລະອຽດ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນພາລະບົດບາດນີ້, ໃນຂະນະທີ່ສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຫຼື UNWC, ເນື່ອງຈາກລັກສະນະສາກົນຂອງມັນ, ກຳນົດພຽງແຕ່ການສະໜັບສະໜູນບັນດາປະເທດສາຍນໍ້າໃຫ້ມີການສ້າງຕັ້ງອົງການເພື່ອການຮ່ວມມື.

ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ໄດ້ມີສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຫຼື UNWC ວົງເລິກກ່າວຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງໃນການລະບຸພັນທະ ລະບຽບການ ແລະ ກົນໄກການສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນເພື່ອເຮັດໜ້າທີ່ການຮ່ວມມື, ລວມທັງ ການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນລະຫວ່າງປະເທດຂອງສາຍນໍ້າເປັນປົກກະຕິ. ຂໍ້ກຳນົດເຫລົ່ານີ້ຍັງສະທ້ອນຈາກບົດບັນຍັດ ສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຫຼື UNWC ອື່ນໆເຊິ່ງເນັ້ນໜັກໃສ່ຫຼັກການ “ ກ າ ນ ຮ ວ ມ ມ ື ” ແ ລ ະ ຄ ວ າ ມ ໄວ້ ເນື້ ອ ເຊື່ ອ ໃ ຈ. ຜົນທີ່ສຸດແມ່ນວ່າສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຫຼື UNWC ຄອບຄຸມທັງຫມົດໜ້າທີ່ຂອງການຮ່ວມມືລະຫວ່າງປະເທດຂອງສາຍນໍ້າ ແລະ

ສະໜອງພັນທະແລະວິທີການໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອປະເທດໃນການບັນລຸເປົ້າໝາຍລວມນີ້.

2.6 ພັນທະຂັ້ນຕອນ: ຫຼັກການການແຈ້ງລ່ວງໜ້າ, ການປຶກສາຫາລື ແລະ ການເຈລະຈາ (ນອກເໜືອມາດຕະການວາງແຜນໄວ້)

ສິນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ	ຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງ
<p>ມາດຕາ 11 ຂອງສິນທິສັນຍາສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ກຳນົດໃຫ້ລັດຕ່າງໆ ແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນ, ປຶກສາຫາລື ແລະ ຖ້າຈຳເປັນ ເຈລະຈາເຖິງຜົນຂອງມາດຕະການວາງແຜນໃນດ້ານເງື່ອນໄຂຂອງສາຍນໍ້າສາກົນ. ມາດຕາ 13 (ກ) ໄດ້ກ່າວວ່າປະເທດທີ່ແຈ້ງການ ຕ້ອງໃຫ້ເວລາ 16 ເດືອນສຳລັບປະເທດທີ່ຖືກແຈ້ງ ເພື່ອຕີລາຄາຂໍ້ມູນ, ດຳເນີນການສຶກສາດ້ວຍຕົວເຂົາເຈົ້າເອງ ແລະ ສຸດທ້າຍແລ້ວ ດຳເນີນການຕອບກັບ. ໃນດ້ານການປຶກສາຫາລື ແລະ ການເຈລະຈາ, ມາດຕາ 17 (1) ໄດ້ກ່າວວ່າ ປະເທດທີ່ແຈ້ງແມ່ນຈະສື່ສານຜ່ານການຕອບກັບ ເຊິ່ງເຂົາເຈົ້າໄດ້ກຳນົດມາດຕະການວາງແຜນ ແມ່ນບໍ່ສອດຄ່ອງກັບມາດຕາ 5 ແລະ/ຫລື 7, ທັງປະເທດທີ່ແຈ້ງ ແລະ ຖືກແຈ້ງແມ່ນມີຂໍ້ຜູກມັດໃນການດຳເນີນການປຶກສາຫາລື ແລະ ຖ້າຈຳເປັນ ການເຈລະຈາທີ່ມາພ້ອມກັບມະຕິຕົກລົງທີ່ສະເໝີພາບຕໍ່ກັບ ສະພາບການດັ່ງກ່າວ. ” ການເຈລະຈາ “ຫຼັກການຄວາມເຊື່ອທີ່ດີ [ແລະ] ເອົາໃຈໃສ່ດ້ານສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳຂອງລັດພາຄີອື່ນໆ” (ມາດຕາ 17 (2)).</p>	<p>ຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງໄດ້ວາງແນວທາງທົ່ວໄປ ແລະ ຕິດພັນກັບຫຼັກການຂັ້ນຕອນສຳລັບການແຈ້ງລ່ວງໜ້າ ແລະ ການປຶກສາຫາລື. ແນວໃດກໍ່ຕາມ ນີ້ຕ່າງຈາກຂໍ້ກຳນົດຂອງສິນທິສັນຍາສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ດ້ວຍການຈຳແນກຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງແມ່ນໍ້າ ແລະ ສາຂາຂອງມັນ.</p> <p>ກ່ຽວຂ້ອງກັບແມ່ນໍ້າ, ຫລາຍຝ່າຍແມ່ນມີພັນທະພາຍໃຕ້ມາດຕາ 5 (ຂ), ເພື່ອແຈ້ງຄະນະກຳມະການຮ່ວມໃນການນຳໃຊ້ອ່າງນໍ້າພາຍໃນ ໃນລະຫວ່າງລະດູຝົນ ແລະ ລະດູແລ້ງ; ແລະ ການຜັນປ່ຽນຂອງອ່າງນໍ້າພາຍໃນລະຫວ່າງລະດູຝົນ ແລະ ລະດູແລ້ງ, ຕາມການປຶກສາຫາລືກ່ອນ. ມາດຕາ 5 (ກ) ໄດ້ລະບຸວ່າ “ການນຳໃຊ້ອ່າງນໍ້າພາຍໃນ ແລະ ການຜັນປ່ຽນອ່າງນໍ້າພາຍໃນຕໍ່ກັບສາຂາແມ່ນໍ້າ, ລວມທັງແມ່ນໍ້າໂຕນເລສາບ ຈະຢູ່ພາຍໃຕ້ການແຈ້ງການໃຫ້ຄະນະກຳມະການຮ່ວມ.”</p> <p>ແນວໃດກໍ່ຕາມ, ໃນນິຍາມຄວາມໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການນຳໃຊ້ພາຍໃນ ແລະ ຂະໜາດນ້ອຍ ຈະບໍ່ມີຜົນກະທົບຫລາຍຕໍ່ກັບການໄຫລຂອງແມ່ນໍ້າ” ມີຄຳເຕືອນທີ່ສຳຄັນເຊິ່ງ “ການແຈ້ງການນຳໃຊ້ຈະກະທົບຕໍ່ກັບສາຂາຂອງແມ່ນໍ້າຂອງເພາະສະນັ້ນ ຈະບໍ່ໄດ້ຮັບການຍົກເວັ້ນຈາກຂໍ້ຕົກລົງ”</p>
<p>ຄວາມສອດຄ່ອງກັນ</p>	

ໃນດ້ານພັນທະໜ້າທີ່ທັງໝົດ ສໍາລັບການແຈ້ງການລ່ວງໜ້າ ແລະ ການປຶກສາຫາລື, ຄວາມແຕກຕ່າງຫລັກໆລະຫວ່າງ ສອງເອກະສານແມ່ນມີຢູ່ວ່າ ສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ບໍ່ຈໍາແນກຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງແມ່ນໍ້າຫລັກ ແລະ ສາຂາຂອງມັນຕາມສາຍນໍ້າສາກົນໃນເລື່ອງດັ່ງກ່າວນີ້ ແຕ່ວ່າຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງໄດ້ຈໍາແນກຢ່າງຊັດເຈນ ແລະ “ການນໍາໃຊ້ນໍ້າພາຍໃນ ແລະ ຂະໜາດນ້ອຍ ທີ່ບໍ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ກັບການໄຫລຂອງແມ່ນໍ້າ” ຈະຖືກຄິດເອີ້ນ. ທັງທີ່ມີຄວາມແຕກຕ່າງເຫລົ່ານີ້, ສອງເອກະສານໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມສອດຄ່ອງກັນທາງກົດໝາຍພື້ນຖານມາຮອດປະຈຸບັນ ຄືພວກມັນໄດ້ປະມວນຊໍກຳນົດທີ່ຢ່າງໜ້ອຍ ໄດ້ລວມເອົາສໍານວນພາສາໜ້າທີ່ການແຈ້ງການລ່ວງໜ້າ ແລະ ການປຶກສາຫາລືຕໍ່ກັບມາດຕະການທີ່ອາດໄດ້. ສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ໄດ້ກຳນົດສະຖານະພາບຢ່າງຊັດເຈນ ແລະ ມີຜົນຜູກມັດດ້ານກົດໝາຍທີ່ປະຈຸບັນ ບໍ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງ. ສຸດທ້າຍ, ຄວາມຕ້ອງການສໍາລັບຂັ້ນຕອນລາຍລະອຽດສາມາດໄດ້ຮັບການຕອບສະໜອງດ້ວຍສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ເນື່ອງຈາກ “ຫລັກການຂັ້ນຕອນໄດ້ສະໜອງກອບທີ່ໂປ່ງໃສ ສໍາລັບການພັດທະນາ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຈັດການການນໍາໃຊ້ທີ່ປ່ຽນແປງຂອງສາຍນໍ້າຮ່ວມກັນ”.

2.7 ພັນທະຂັ້ນຕອນ: ຂັ້ນຕອນມະຕິແກ້ໄຂຂໍ້ຜິພາດ

<i>ສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ</i>	<i>ຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງ</i>
<p>ມາດຕາ 33 ຂອງສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ, ທີ່ພຽງແຕ່ເພີ່ມມາຈາກເອກະສານຄັດຕິດໃນດ້ານເນື້ອໃນຂອງສົນທິສັນຍາ, ໄດ້ສ້າງກອບທາງກົດໝາຍຂອງສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ເພື່ອແກ້ໄຂຂໍ້ຜິພາດ. ມາດຕາ 33 (1) ໄດ້ລະບຸໄວ້ວ່າຫາກຂາດຂໍ້ຕົກລົງທີ່ນໍາໃຊ້, ໃນກໍລະນີທີ່ມີຂໍ້ຜິພາດລະຫວ່າງສອງ ຫລື ຫລາຍພາກສີ່ ທີ່ກ່ຽວກັບການຕີຄວາມໝາຍ ຫລື ການນໍາໃຊ້ສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ, ປະເທດທີ່ມີພັນທະຜູກມັດ “ໃນການຫາວິທີແກ້ໄຂຂໍ້ຜິພາດ ດ້ວຍສັນຕິວິທີ”.</p>	<p>ເນື້ອໃນຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງລວມເອົາຂໍ້ກຳນົດມະຕິແກ້ໄຂຂໍ້ຜິພາດທີ່ແນ່ນອນ. ມາດຕາ 8 ທີ່ວ່າດ້ວຍ “ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງລັດຕໍ່ກັບຄວາມເສຍຫາຍ” ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ: “ຜົນທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ ທີ່ເປັນສາຍເຫດໃຫ້ເກີດຄວາມເສຍຫາຍຫລາຍຕໍ່ກັບຫຼິ້ນ ຫລື ຫລາຍປະເທດທີ່ຕິດຝັ່ງແມ່ນໍ້າຈາກການນໍາໃຊ້ ແລະ/ຫລື ບ່ອຍລົງແມ່ນໍ້າຂອງ ໂດຍລັດທີ່ຕິດຝັ່ງແມ່ນໍ້າໃດໜຶ່ງ, ລັດພາກສີ່ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຄວນຈະກຳນົດບັນດາບັດໃຈ, ສາເຫດ, ຂະໜາດຄວາມເສຍຫາຍ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບສໍາລັບຄວາມເສຍຫາຍທັງໝົດ ທີ່ເປັນສາຍເຫດມາຈາກລັດພາກສີ່ດັ່ງກ່າວ ຕາມຫລັກການກົດໝາຍສາກົນວ່າດ້ວຍຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງລັດພາກສີ່ ເພື່ອກ່າວເຖິງ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາ, ຂໍ້ແຕກຕ່າງ ແລະ ຂໍ້ຜິພາດທັງໝົດໃນວິທີທາງທີ່ເປັນມິດ</p>
<p>ພາກສີ່ໃນສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ແມ່ນໄດ້ຖືກຜູກມັດດ້ວຍຂໍ້ກຳນົດພາຍຫລັງ ຕາມມາດຕາ 33. ມາດຕາ 33 (2) ໄດ້ລະບຸວ່າຖ້າພາກສີ່ດັ່ງກ່າວທີ່ມີຂໍ້ຜິພາດ ຫາກບໍ່ສາມາດບັນລຸຂໍ້ຕົກລົງ ຜ່ານການເຈລະຈາ ຈະຖືກຮ້ອງຂໍໂດຍພາກສີ່ໃດໜຶ່ງ (ຫລື ຫລາຍພາກສີ່ ໃນກໍລະນີມີຫລາຍພາກສີ່) ໃນເວລານັ້ນ ເຂົາເຈົ້າສາມາດຊອກຫາຫ້ອງການຮ່ວມ ຫລື ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການໄກ່ເກຍ ຫລື ການເຈລະຈາຕໍ່ລອງ ໂດຍບຸກຄົນທີ່ສາມ ຫລື ນໍາໃຊ້ສະຖາບັນສາຍແມ່ນໍ້າຮ່ວມ ຕາມຄວາມເໝາະສົມ ທີ່ກຳນົດຂຶ້ນໂດຍເຂົາເຈົ້າ ຫລື</p>	

ເຫັນດີສົ່ງຂໍ້ພິພາດເພື່ອການໄກ່ເກຍ ຫລື ສົ່ງຫາສານຍຸດຕິທຳສາກົນ.”

ມາດຕາ 33 (3) ໄດ້ໃຫ້ລາຍລະອຽດກອບເວລາ ແລະ ຂັ້ນຕອນ ຖ້າຫວັງຈາກ 6 ເດືອນຈາກເວລາທີ່ປະເທດພາຄີໄດ້ຮ້ອງຂໍໃຫ້ມີການເຈລະ ຈາ ຫາກພາຄີຕ່າງໆຕໍ່ກັບຂໍ້ພິພາດ ບໍ່ສາມາດແກ້ໄຂບັນຫາຜ່ານການເຈລະຈາ ຫລື ວິທີອື່ນໆ, ຂໍ້ພິພາດຕ້ອງໄດ້ມີການນຳສົ່ງ ຕາມການຮ້ອງຂໍຂອງຝ່າຍໃດໜຶ່ງໃນບັນຫາຂໍ້ພິພາດ ເພື່ອຊອກຫາຄວາມຈິງທີ່ເປັນທຳ ອີງຕາມຂໍ້ 4 ຫາ ຂໍ້9 ເວ້ນແຕ່ ບໍ່ດັ່ງນັ້ນ ພາຄີຕ່າງໆໄດ້ຕົກລົງເຫັນດີຮ່ວມກັນ”.

ບົດບາດ ແລະ ຂໍ້ກ່ຽວພັນທາງກົດໝາຍຂອງການຊອກຫາຄວາມຈິງທີ່ເປັນ ທຳໃນລະບົບທັງໝົດຂອງຂັ້ນຕອນມະຕິແກ້ໄຂຂໍ້ພິພາດ ຂອງສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ແມ່ນບໍ່ສາມາດຖືກຕີລາຄາຕ່ຳເກີນໄປ ເນື່ອງຈາກວ່າ ມັນມີຄວາມສະເພາະຕໍ່ກັບຂໍ້ຕົກລົງກອບວຽກດັ່ງກ່າວນີ້ ພາຍໃຕ້ຂອບເຂດກົດ ໝາຍວ່າດ້ວຍນໍ້າສາກົນ ແລະ ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍແມ່ນໍ້າ/ອ່າງນໍ້າຂ້າມພົມແດນ. ອີງໄປກວ່ານັ້ນ, ດ້ວຍກົນໄກແກ້ໄຂຂໍ້ພິພາດ ທີ່ມີໃນມາດຕາ 33 (2), ມັນຈະຍັງເປັນພຽງແຕ່ຂັ້ນຕອນ ແລະ ກອງປະຊຸມຜູກມັດ ທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບການເຈລະຈາຢ່າງແທ້ຈິງຕໍ່ກັບສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະ ຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ .

ແລະ ທັນການ ດ້ວຍສັນຕິວິທີ ຕາມທີ່ລະບຸໃນມາດຕາ 34 ແລະ 35 ຂອງຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້ ແລະ ຕາມກົດບັດຂອງສະຫະປະຊາຊາດ [ເນັ້ນເພີ່ມເຕີມ].”

ຄວາມສອດຄ່ອງກັນ

ຂະນະທີ່ ເອກະສານທັງສອງໄດ້ລວມເອົາຂໍ້ກຳນົດມະຕິຕົກລົງຂໍ້ພິພາດ, ມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນຫລາຍລະຫວ່າງພັນທະໜ້າທີ່ ແລະ ຂັ້ນຕອນທີ່ຢູ່ໃນສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ແລະ ຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງ. ພາຍໃຕ້ມາດຕາ 33, ສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ໄດ້ກຳນົດຂັ້ນຕອນປະຕິບັດແຕ່ລະລະດັບຢ່າງລະອຽດ ແລະ ເໝາະສົມ ພ້ອມດ້ວຍກອງປະຊຸມທີ່ມີຜົນຜູກມັດ ແລະ ບໍ່ຜູກມັດ ເພື່ອແກ້ໄຂຂໍ້ພິພາດຕ່າງໆ ໂດຍຈະເນັ້ນໃສ່ການຊອກຫາຄວາມຈິງ, ການປຶກສາຫາລືດ້ານຍຸດທະສາດ, ການຈັດການກັບວິກິດການ ແລະ ມະຕິແກ້ໄຂຂໍ້ພິພາດທີ່ສ້າງສັນ. ກອບທາງກົດໝາຍດັ່ງກ່າວແມ່ນໄດ້ຖືກເສີມສ້າງດ້ວຍເອກະສານຄັດຕິດວ່າດ້ວຍ ການໄກ່ເກຍທີ່ຄອບຄຸມ, ພ້ອມທັງມາດຕາ 32 ທີ່ໃຫ້ບຸກຄົນ ພາຍໃນລັດພາຄີສາຍນໍ້າ ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຫລື ຢູ່ພາຍໃຕ້ໄພຂົ່ມຂູ່ອັນຕະລາຍ ດ້ວຍສິດໃນການສະແຫວງຫາຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນອຳນາດສານ ເຊິ່ງຄວາມອັນຕະລາຍດັ່ງກ່າວໄດ້ຖືກກ່າວຫາວ່າເກີດຂຶ້ນ. ກົງກັນຂ້າມ,

ຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງໄດ້ວາງຂັ້ນຕອນທົ່ວໄປບາງຢ່າງ ທີ່ອອກຈາກການເປີດເຜີຍການຕົວອາມໝາຍ ແລະ ການຮັກສາເປົ້າໝາຍຂັ້ນຕອນທີ່ບໍ່ຜູກມັດໃຫ້ແກ່ລັດສະມາຊິກ ແລະ ຄະນະກຳມະການແມ່ນໍ້າຂອງ

3. ສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ທີ່ສະໜັບສະໜູນການຄຸ້ມຄອງໃນແມ່ນໍ້າຂອງ ແລະ ໃນເຂດອື່ນໆ

ອີງຕາມການວິເຄາະກົດໝາຍຂ້າງເທິງ ແລະ ນໍ້າໜັກດ້ານຫວັກການ ແລະ ຂັ້ນຕອນຫວັກຂອງກົດໝາຍປະເພນີລະຫວ່າງປະເທດ ຄືພວກມັນໄດ້ກ່ຽວຂ້ອງກັບກົດໝາຍວ່າດ້ວຍນໍ້າສາກົນພາຍໃນສອງເອກະສານ, ມີການຄົ້ນພົບຄວາມສອດຄ່ອງກັນທາງກົດໝາຍທັງໝົດທົ່ວໄປລະຫວ່າງສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ແລະ ຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງ.

ເຖິງແມ່ນວ່າ, ມີຄວາມຊັດເຈນຢູ່ວ່າ ຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງແຕກຕ່າງຈາກສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ໃນຫຼາຍດ້ານທີ່ສໍາຄັນ ແລະ ໃນແຕ່ລະຂັ້ນຕອນ. ອີງໄປກວ່ານັ້ນ, ມີອົງປະກອບດ້ານກົດໝາຍທີ່ສໍາຄັນ ທີ່ຂາດຫາຍ ຫລື ບໍ່ພຽງພໍພາຍໃນຫວັກການ ແລະ ຂັ້ນຕອນສໍາຄັນທົ່ວໄປ ຕາມທີ່ປະມວນໄວ້ໃນຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງ ທຽບກັບສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ແລະ ນອກເໜືອຈາກກົດໝາຍປະເພນີລະຫວ່າງປະເທດ. ເຖິງແມ່ນວ່າ ຂໍ້ຕົກລົງດັ່ງກ່າວໄດ້ອ້າງວ່າ ມີຫວັກການການພັດທະນາທີ່ຍືນຍົງເປັນຈຸດໃຈກາງ, ຫວັກການການນໍາໃຊ້ເທົ່າທຽມກັນ, ການເຂົ້າຮ່ວມທີ່ເທົ່າທຽມກັນ ແລະ ບໍ່ມີການສ້າງຄວາມອັນຕະລາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນຢ່າງຊັດເຈນ ໃນຂໍ້ກຳນົດໃດໜຶ່ງຂອງມັນ ຫລື ເໝາະສົມກັບການອ້າງອີງເຖິງອຸ່ນາດອະທິບູະໄຕເໜືອດິນແດນ.

ການຮ່ວມກັນຂອງສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ແມ່ນຂາດຂັ້ນຕອນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການແຈ້ງລ່ວງໜ້າ ສໍາລັບລັດຕ່າງໆ ທີ່ພິຈາລະນາໂຄງການ ດ້ວຍຜົນກະທົບທີ່ອາດຈະເປັນອັນຕະລາຍ ຕໍ່ກັບລັດພາຄືທີ່ຕິດຝັ່ງແມ່ນໍ້າອື່ນໆ ພ້ອມທັງບໍ່ມີກົນໄກ ແລະ ຂັ້ນຕອນມະຕິແກ້ໄຂຂໍ້ພິພາດຜູກມັດທີ່ຊັດເຈນ ແລະ ສຸດທ້າຍ. ໂດຍລວມ, ຄວາມແຕກຕ່າງທີ່ສໍາຄັນ ແລະ ເປັນບັນທັດຖານຕໍ່ກັບ ສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ໄດ້ຫລຸດຜ່ອນຄວາມສາມາດຂອງຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງ ໃນການຄວບຄຸມການນໍາໃຊ້ແມ່ນໍ້າຂອງ ແລະ ສາຂາຂອງມັນໄດ້ຢ່າງປະສິດທິພາບ.

ຄືເປັນກອບຂໍ້ຕົກລົງ, ແນວໃດກໍ່ຕາມ ສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ສາມາດວາງແນວທາງ, ຂັ້ນຕອນ ແລະ ມາດຕະຖານທີ່ສໍາຄັນທີ່ອົງປະກອບທີ່ສໍາຄັນດັ່ງກ່າວພາຍໃນອ້າງແມ່ນໍ້າຂອງ. ໃນທາງກັບກັນ, ຜົນກະທົບຕາມບັນທັດຖານຂອງລັດອ່າງແມ່ນໍ້າຂອງທີ່ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນກັບສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຈະເປັນປະ ໂຫຍດຕໍ່ກັບການຄຸ້ມຄອງສາຍນໍ້າລະຫວ່າງປະເທດ. ເນື້ອໃນຂ້າງລຸ່ມ ຈະກຳນົດວິທີທາງທີ່ລັດພາຄື ຄະນະກຳມະການແມ່ນໍ້າຂອງ ໄດ້ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນກັບສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ສາມາດບັນລຸໄດ້.

3.1 ແກ້ໄຂບັນຫາລ່ວງວ່າງໃນຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງ ແລະ ຄະນະກຳມະການແມ່ນໍ້າຂອງ

ການວິເຄາະປຽບທຽບດ້ານກົດໝາຍຂອງຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງກ່ອນໜ້ານີ້ ແລະ ຂັ້ນຕອນຕ່າງໆຂອງມັນຕໍ່ກັບສາມຫວັກເກນຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍນໍ້າລະຫວ່າງປະເທດ, ໂດຍສະເພາະສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ໄດ້ແນະນຳຢ່າງຊັດເຈນວ່າ ຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າໄດ້ສອດຄ່ອງກັບສົນທິສັນຍາ ແລະ ກົດໝາຍປະເພນີລະຫວ່າງປະເທດໃນປະຈຸບັນ.

ການສຶກສາສ່ວນໃຫຍ່ ແມ່ນໄດ້ຮັບການດຳເນີນໄປ ກ່ອນສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າຈະມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ ໃນເວລາທີ່ບໍ່ມີລັດພາຄືແມ່ນໍ້າຂອງ ນອກເໜືອຈາກຫວຽດນາມ ໄດ້ດຳເນີນບາດກ້າວທີ່ເປັນຮູບປະທຳ ເພື່ອໃຫ້ສັດຕະຍາບັນກັບສົນທິສັນຍາ

ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນ້ຳ ແລະ ເມື່ອປະເທດຈີນໄດ້ລົງຄະແນນຂັດຄ້ານໃນເບື້ອງຕົ້ນ. ສະນັ້ນ, ໃນເວລານັ້ນ ມັນຈຶ່ງເປັນສິ່ງທີ່ຊັດເຈນ ທີ່ຈະແນໃສ່ຂໍ້ຂັດແຍ້ງທີ່ເພີ່ມມາດຕະການທາງກົດໝາຍ, ຊື່ໃຫ້ເຫັນຂັ້ນຕອນ ແລະ ເສີມສ້າງພັນທະຜູກມັດໃນຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນ້ຳຂອງໃຫ້ແກ່ປະເທດເຫລົ່ານັ້ນໃນສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນ້ຳ ແລະ ກົດໝາຍປະເພນີລະຫວ່າງປະເທດ ດ້ວຍການບັບບຸງຂໍ້ກຳນົດ ຂໍ້ຕົກລົງທີ່ມີຢູ່.

ປະຈຸບັນ ສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນ້ຳ ໄດ້ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ ແນວໃດກໍ່ຕາມ ຍັງມີຄວາມສາມາດເບິ່ງວ່າສອງເອກະສານສາມາດສະໜັບສະໜູນ ກັນໃນອາງແມ່ນ້ຳຂອງໄດ້ແນວໃດ. ອີງໃສ່ຄວາມສອດຄ່ອງກັນທາງກົດໝາຍທົ່ວໄປລະຫວ່າງສອງເອກະສານ ຂໍ້ກຳນົດທີ່ສຳຄັນຫລັກ ແລະ ຂໍ້ກຳນົດຂັ້ນຕອນທັງໝົດ ຄື ທີ່ໄດ້ກວດທົບທວນໄວ້ຂ້າງເທິງ, ມີກໍລະນີທີ່ໜ້າສົນໃຈສຳລັບລັດພາຄືອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງເພື່ອໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ ສົນທິສັນຍາສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນ້ຳ ເພື່ອສາມາດປະຕິບັດໄປພ້ອມໆກັບຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນ້ຳຂອງ ແລະ ໃຫ້ສັດຕະຍາ ບັນ ແລະ ເສີມສ້າງຂໍ້ກຳນົດຫລາຍກວ່າປ່ຽນແທນພວກມັນ.

ໃນທາງກັບກັນ, ຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນ້ຳຂອງສາມາດມີຄຸນຄ່າ ແລະ ນຳມາໃຊ້ສຳລັບແມ່ນຫຍັງທີ່ມັນເປັນ; ຖະແຫລ່ງການຈຸດປະສົງສຳລັບການພັດທະນາທີ່ຍືນຍົງພາຍໃນພາກພື້ນແມ່ນ້ຳຂອງ. ຍິ່ງໄປກວ່ານັ້ນ, ຄະນະກຳມະການແມ່ນ້ຳຂອງ ສາມາດຖືກນຳໃຊ້ຢ່າງມີປະສິດທິພາບຄືເປັນເຄື່ອງມືທີ່ສຳຄັນ ໃນການຮ່ວມມື ເຊິ່ງຈະນຳເອົາລັດພາຄືອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ ເຂົ້າມາສູ່ໂຕະເລລະຈາ ຫລາຍກວ່າເປັນພຽງແຕ່ອົງກອນແກ້ໄຂຂໍ້ຜິດພາດ. ນອກຈາກນີ້, ການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນກັບ ສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນ້ຳ ຈະບໍ່ໝາຍເຖິງການເພີ່ມພາລະໃດໜຶ່ງຕໍ່ກັບບັນດາປະເທດສະມາຊິກຄະນະກຳມະການແມ່ນ້ຳຂອງ, ໂດຍມີຂັ້ນຕອນການຮ່ວມມືທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບລັດພາຄືອ່າງແມ່ນ້ຳ ເຊິ່ງເຂົາເຈົ້າໄດ້ປະສົບຜົນສຳເລັດແລ້ວຜ່ານຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນ້ຳຂອງ.

3.2 ສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນ້ຳ ຈະສະໜັບສະໜູນ ບໍ່ແມ່ນປ່ຽນແທນຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນ້ຳຂອງ

ການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນກັບ ສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນ້ຳ ຈະເປັນການສ້າງກອບພັກດັນ ແລະ ສະໜັບສະໜູນເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ ສຳລັບຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນ້ຳຂອງ ແລະ ແນວທາງທີ່ບໍ່ຜູກມັດໃນດ້ານການຄວບຄຸມໂຄງການພັດທະນາພະລັງງານໄຟຟ້ານຳຕົກໃນແມ່ນ້ຳຂອງ ແລະ ສາຂາຕ່າງໆຂອງມັນ. ຈະເປັນການພັກດັນຫລາຍກວ່າການປ່ຽນແທນຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນ້ຳຂອງ ແລະ ຂັ້ນຕອນ ແນວທາງຕ່າງໆ ແລະ ສ້າງໂຄງຮ່າງດ້ານກົດໝາຍແບບປະສົມປະສານ ເພື່ອລວມເອົາທັງກົດໝາຍທີ່ “ໜັກ” ແລະ “ເບົາ” ມາຄຸ້ມຄອງອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງຢ່າງມີປະສິດທິພາບ.

3.3 ສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນ້ຳ

ຈະດັດບັບຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນ້ຳຂອງໄປຕາມແນວທາງດຽວກັບກົດໝາຍປະເພນີລະຫວ່າງປະເທດ

ໂດຍການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນກັບສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນ້ຳ, ຝ່າຍທີ່ຂຶ້ນກັບຄະນະກຳມະການແມ່ນ້ຳຂອງຈະຈັດວາງຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນ້ຳຂອງ ແລະ ຂັ້ນຕອນ ແນວທາງຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕາມກົດໝາຍປະເພນີລະຫວ່າງປະເທດ. ໂດຍທົ່ວໄປ ສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນ້ຳແມ່ນການບັບບຸງ ແລະ ການປະເມີນກົດໝາຍປະເພນີລະຫວ່າງປະເທດ ຄືມັນກ່ຽວຂ້ອງກັບສາຍນ້ຳລະຫວ່າງປະເທດ. ດັ່ງນັ້ນ, ມັນໄດ້ຊ່ວຍຊື່ໃຫ້ເຫັນຄວາມ ໝາຍທາງກົດໝາຍ ແລະ ເນື້ອໃນລະບຽບຫລັກການສະເພາະໃຫ້ເຊັດເຈນຂຶ້ນ ເຊິ່ງໄດ້ຮັບການຍອມຮັບຢ່າງແຜ່ຫລາຍຄືເປັນກົດໝາຍປະເພນີລະຫວ່າງປະເທດ.

ດ້ວຍການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນກັບສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ, ປະເທດສະມາຊິກ ຄະນະກຳມະການແມ່ນໍ້າຂອງຈະບໍ່ພຽງແຕ່ຍືນຍັນຄວາມຕັ້ງໃຈ ທີ່ຈະປະຕິບັດຕາມລະບຽບ ຫຼັກການຜູກມັດຂອງກົດໝາຍປະເພ ນີລະຫວ່າງປະເທດ ແຕ່ຍັງເສີມສ້າງຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງ ຄືເປັນຄຳຖະແຫລ່ງການທາງກົດໝາຍ ສຳລັບການຄຸ້ມຄອງດູແລທີ່ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ເທົ່າທຽມກັນໃນອ່າງແມ່ນໍ້າຂອງ.

ສຸດທ້າຍ, ຄືເປັນຈຸດປະສົງເພີ່ມໃນການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນກັບ ສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ພາຍໃນອ່າງແມ່ນໍ້າຂອງ ແລະ ທົ່ວໂລກ, ມີເປົ້າໝາຍທີ່ຂະໜານກັນໃນການເສີມສ້າງກົດໝາຍພາຍໃນໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ ເພື່ອວາງແນວທາງໄປຕາມຂໍ້ກຳນົດຂອງສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ແລະ ວິເຄາະວິທີການໃຫ້ສັດຕະຍາ ບັນກັບສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຈະຕອບຮັບກັບກົດໝາຍແຫ່ງຊາດ ແລະ ກົດໝາຍພາຄີ/ທະວີພາຄີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ໂດຍບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບໄລຍະເວລາດົນບານໃດທີ່ຂັ້ນຕອນການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນລະດັບຊາດອາດຈະໃຊ້, ລັດອ່າງແມ່ນໍ້າຂອງ ຄວນຈະເລີມດຳເນີນການ ເສີມສ້າງການອອກກົດໝາຍພາຍໃນໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ ດ້ວຍເປົ້າໝາຍໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຫຼັກການ ແລະ ຂໍ້ກຳນົດຂອງສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ (ເຊິ່ງໄດ້ມີຜົນຜູກມັດກັບເຂົ້າເຈົ້າຄືເປັນກົດໝາຍປະເພນີລະຫວ່າງປະເທດ). ໃນເວລາດຽວກັນ, ບັນດາປະເທດສະມາຊິກ ທີ່ຍັງບໍ່ໄດ້ດຳເນີນການ ສະນັ້ນ ສາມາດໃຊ້ໂອກາດດັ່ງກ່າວນີ້ ອອກກົດໝາຍສະເພາະ ເພື່ອຮັບຮອງເອົາຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງ ແລະ ເສີມແຕ່ງໃນທາງທີ່ຂໍ້ຕົກລົງໄດ້ຮັບການຮັບຮອງໃນເຂດອຳນາດກົດໝາຍສະເພາະ ຢ່າງສອດຄ່ອງກັນ.

3.4 ສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຈະເສີມສ້າງ

ບໍ່ແມ່ນເຮັດໃຫ້ອຳນາດຂອງຄະນະກຳມະການແມ່ນໍ້າຂອງຫລຸດລົງໃນດ້ານການຄຸ້ມຄອງດູ ແລ

ລັດພາຄີຂອງຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງທີ່ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນກັບ ສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຈະສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ບໍ່ແມ່ນຫລຸດຜ່ອນອຳນາດທາງກົດໝາຍທັງໝົດຂອງຄະນະກຳມະການແມ່ນໍ້າຂອງ ໃນການຄຸ້ມຄອງດູແລການນຳໃຊ້ ແລະ ການພັດທະນາແມ່ນໍ້າຂອງ ແລະ ສາຂາຂອງມັນຢ່າງຍືນຍົງ ເໝາະສົມ ແລະ ເທົ່າທຽມກັນ. ການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ ສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຈະສ້າງຄຳຖະແຫລ່ງການທາງກົດໝາຍທົ່ວໄປ ດ້ວຍຂໍ້ກຳນົດຜູກມັດ ແລະ ຂັ້ນຕອນທີ່ຊັດເຈນ, ໂດຍສະເພາະກ່ຽວຂ້ອງກັບການແຈ້ງລ່ວງໜ້າ ແລະ ມາດຕະຖານ ຂັ້ນຕອນການປຶກສາຫາລື, ພ້ອມທັງກົນໄກມະຕິແກ້ໄຂຂໍ້ຜິພາດຂອງບຸກຄົນທີ່ສາມ ທີ່ຈະຊ່ວຍໃຫ້ ຄະນະກຳມະການແມ່ນໍ້າຂອງ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ຄືເປັນສະຖາບັນລຸ່ມແມ່ນໍ້າຂອງໄດ້ດີຢູ່ຂຶ້ນ.

ໂດຍສະເພາະ, ການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນກັບສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຈະມີຜົນປະໂຫຍດໃນສອງດ້ານຄື: ການປົກປ້ອງສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງລັດສະມາຊິກ ຄະນະກຳມະການແມ່ນໍ້າຂອງ ພາຍໃຕ້ຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງ ພ້ອມທັງປະເທດຈີນ ແລະ ມຽນມ້າຄືເປັນລັດພາຄີອ່າງແມ່ນໍ້າຂອງ ແລະ ພ້ອມດຽວກັນນີ້, ຍັງເສີມສ້າງອຳນາດທາງກົດໝາຍຂອງຄະນະກຳມະການແມ່ນໍ້າຂອງ ແລະ ລັດສະມາຊິກ ໂດຍການມອບຫຼັກການ ແລະ ພັນທະໜ້າທີ່ທີ່ຕົກລົງກັນທົ່ວໂລກໃຫ້ແກ່ເຂົ້າເຈົ້າ ເຊິ່ງເປັນຫຼັກການທີ່ໄດ້ຮັບການອອມຮັບຈາກສາກົນ ຄືເປັນການຜູກມັດລັດພາຄີທັງໝົດ ທີ່ຢູ່ນອກເໜືອກອບທີ່ຈຳກັດຂອງຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງ. ນອກ ຈາກນີ້, ສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຈະຊ່ວຍແກ້ໄຂບັນຫາຊ່ວງວ່າງໃຫຍ່ໆໃນອຳນາດທາງກົດໝາຍຂອງຄະນະກຳມະການແມ່ນໍ້າຂອງ

ເຊິ່ງຈະຍັງຄົງເປັນສິ່ງທ້າທ້າຍສະເພາະຕໍ່ກັບການຄຸ້ມຄອງດູແລທີ່ວ່າງແມ່ນ້ຳຂອງຢ່າງມີປະສິດທິ ພາບ: ການຂາດລົດພາຄີທີ່ຢູ່ອ່າງຕົ້ນນ້ຳ, ປະເທດຈີນ ແລະ ມຽນມ້າ ຈາກຂໍ້ຕົກລົງ.

ການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນກັບສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນ້ຳ ຈະສ້າງຄຳຖະແຫລ່ງການທາງກົດໝາຍ ທີ່ໄດ້ຮັບການຍອມຮັບທົ່ວໂລກ ແລະ ລວມຢູ່ໃນຫຼັກການ ຂັ້ນຕອນທາງກົດໝາຍ ປະເທດ ທີ່ຜູ້ກຳນົດ, ໂດຍສະເພາະກ່ຽວຂ້ອງກັບການແກ້ໄຂຂໍ້ຜິພາດ. ນີ້ຈະເປັນປະໂຫຍດສຳລັບປະເທດລ່ຽມແມ່ນ້ຳຂອງ ໃນການແລະລາຂອງເຂົ້າເຈົ້າ ກັບລັດແມ່ນ້ຳຂອງຕົ້ນນ້ຳ ຜ່ານຄະນະກຳມະການແມ່ນ້ຳຂອງ.

ສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນ້ຳ ບົກບ້ອງອຳນາດຂອງຄະນະກຳມະການແມ່ນ້ຳຂອງ ແລະ ລັດສະມາຊິກຜ່ານຂໍ້ກຳນົດສອງລຸດທິສຳຄັນ. ທຳອິດ, ສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນ້ຳ ແມ່ນມີຄວາມຊັດເຈນ ກ່ຽວກັບສະຖານະທາງກົດໝາຍດ້ານສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ທີ່ມາຈາກຂໍ້ຕົກລົງສາຍນ້ຳທີ່ມີຢູ່. ທີສອງ, ສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນ້ຳ ແມ່ນມີຄວາມຊັດເຈນ ກ່ຽວກັບສະຖານະທາງກົດໝາຍດ້ານສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບລັດສາຍນ້ຳໂດຍທົ່ວໄປ. ທີສາມ, ສົນທິສັນຍາສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນ້ຳ ຈະຂະຫຍາຍອຳນາດຂອງຄະນະກຳມະການແມ່ນ້ຳຂອງ ໃຫ້ຫຼາຍທີ່ສຸດ ທີ່ມັນຈະຄອບຄຸມເອົາທັງແມ່ນ້ຳ ແລະ ສາຂາ ແມ່ນ້ຳ ຂອງ ລະຫວ່າງ ປະເທດ ດ້ວຍການເຮັດໃຫ້ກົດໝາຍລະຫວ່າງລັດພາຄີຕ່າງໆບໍ່ແຕກຕ່າງກັນ.

ໃນດ້ານການເສີມສ້າງອຳນາດທາງກົດໝາຍຂອງຄະນະກຳມະການແມ່ນ້ຳຂອງ ແລະ ລັດສະມາຊິກຂອງມັນ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງດູແລ ແມ່ນ້ຳ ແລະ ສາຂາ ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ, ຝ່າຍພາຄີຕໍ່ກັບຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນ້ຳຂອງສາມາດອ້າງອີງຈາກການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນກັບສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນ້ຳ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເງື່ອນໄຂຂໍ້ກຳນົດ ໂດຍປະເທດອື່ນໆ ລ່ຽມແມ່ນ້ຳຂ້າມແດນທົ່ວໂລກ. ຕັ້ງແຕ່ມີການຮັບຮອງ ແລະ ຕໍ່ມາໃຫ້ສັດຕະຍາບັນໂດຍ UNGA, ສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນ້ຳ ຄືເປັນສົນທິສັນຍາກອບວຽກທີ່ຜິສູດແລ້ວວ່າ ມີອິດທິພົນຕໍ່ກັບຂໍ້ຕົກລົງພາກພື້ນ, ສະເພາະອ່າງນ້ຳ ແລະ ຂໍ້ຕົກລົງພາຄີ. ຂໍ້ຕົກລົງປັບປຸງ ຊຸມຊົນພັດທະນາອາຟຣິກາໃຕ້ປີ 2000 (SADC) ຕໍ່ກັບສາຍນ້ຳຮ່ວມ ເຊິ່ງໄດ້ປ່ຽນແທນຂໍ້ຕົກລົງທີ່ມີຊື່ດຽວກັນນີ້ໃນປີ 1995 ເພື່ອຈະທົບທວນຄືນເນື້ອໃນຂອງສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນ້ຳ ແບບຄຳຕໍ່ຄຳ, ເຊິ່ງທັງໝົດແມ່ນໜຶ່ງຕົວຢ່າງຂອງການຍອມຮັບ ແລະ ການເຂົ້າຖືງສົນທິສັນຍາລະດັບສາກົນ.

3.5 ສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນ້ຳ ຈະສະໜັບສະໜູນ

ບໍ່ແມ່ນຫລຸດຜ່ອນການຮ່ວມມືພາຍໃນ ແລະ ຜ່ານຄະນະກຳມະການແມ່ນ້ຳຂອງ

ການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນກັບສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນ້ຳ ຈະສະໜັບສະໜູນ ບໍ່ແມ່ນຫລຸດຜ່ອນພັນທະໜ້າທີ່ດ້ານການຮ່ວມມື, ຂັ້ນຕອນ ແລະ ມາດຕະການນະໂຍບາຍ ທີ່ດຳເນີນໂດຍ ຄະນະກຳມະການແມ່ນ້ຳຂອງ ແລະ ລັດສະມາຊິກ. ໃນທາງກັບກັນ, ນີ້ຈະຍັງເສີມສ້າງການຄຸ້ມຄອງດູແລທັງໝົດໃນພາກພື້ນແມ່ນ້ຳຂອງ ເນື່ອງຈາກການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນກັບສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນ້ຳ ໄດ້ວາງຫຼັກການທີ່ສອດຄ່ອງຕາມມາດຕະຖານພື້ນຖານທາງກົດໝາຍ, ກອບເວລາ ແລະ ຂັ້ນຕອນສຳລັບການຮ່ວມມືລະຫວ່າງລັດສະມາຊິກພາຄີ.

ເປົ້າໝາຍທີ່ສຳຄັນຂອງພາກທີ 3 ຂອງສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນ້ຳ ແມ່ນເພື່ອອະນຸຍາດໃຫ້ມີການຜົວຜັນທີ່ໂປ່ງໃສ ແລະ ສອດຄ່ອງກັນລະຫວ່າງລັດພາຄີຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບໂຄງການ ເຊິ່ງບໍ່ດັ່ງນັ້ນ ອາດຈະມີການຂັດແຍ້ງກັນ. ເພາະສະນັ້ນ, ສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນ້ຳ ສາມາດຊ່ວຍຫລຸດຜ່ອນຄວາມຄຸ້ມຄື່ອທົ່ວໄປທັງໝົດ ໂດຍການວາງ "ຫຼັກຈັນຍາບັນ" ທີ່ຊັດເຈນ ພາຍໃຕ້ ລັດພາຄີທີ່ແຈ້ງ ແລະ ຖືກແຈ້ງ ສາມາດຮ່ວມມືກັນ ແລະ ມີສ່ວນຮ່ວມນຳກັນ.

ໂດຍມອບສະຖານະທາງກົດໝາຍທີ່ເບິ່ງຄືວ່າບໍ່ຜູກມັດຂອງຂັ້ນຕອນສໍາລັບການແຈ້ງການລ່ວງໜ້າ, ການປຶກສາຫາລື ແລະ ການຕົກລົງຮ່ວມກັນ ຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງ ແລະ ແນວທາງປະຕິບັດ ມັນເປັນສິ່ງສໍາຄັນ ທີ່ຂໍ້ຕົກລົງໄດ້ສົ່ງເສີມພັນທະໜ້າທີ່ຂັ້ນຕອນຕ່າງໆໃນເລື່ອງນີ້.

ນອກຈາກນີ້, ຍັງມີຜົນປະໂຫຍດທາງເສດຖະກິດ ໃຫ້ແກ່ລັດພາຄືຕ່າງໆ ໂດຍວາງແນວທາງທີ່ຊັດເຈນ ແລະ ຜູກມັດບັນດາຂັ້ນຕອນ, ມາດຕະຖານ ແລະ ຄວາມຄາດຫວັງຕ່າງໆ ເພື່ອການຮ່ວມມື ສໍາລັບການພັດທະນາພະລັງງານໄຟຟ້ານໍ້າຕົກໃນອ່າງແມ່ນໍ້າຂອງ, ໂດຍສະເພາະ ກ່ຽວຂ້ອງກັບຂັ້ນຕອນການແຈ້ງລ່ວງໜ້າ ແລະ ການປຶກສາຫາລື ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບມາດຕະການວາງແຜນ ສໍາລັບໂຄງການຕ່າງໆທີ່ມີຜົນກະທົບຂ້າມພົມແດນ. ການຮ່ວມມືຈະໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫລືອ ໂດຍການປຸກຈິດສໍານັກ ແລະ ການສ້າງຄວາມອາດສາມາດດ້ານວິຊາການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ໃນລະຫວ່າງລັດສະມາຊິກ ຄະນະກຳມະການແມ່ນໍ້າຂອງ.

4. ສະຫລຸບ ແລະ ຂໍ້ສະເໜີ

20 ປີ ຫລັງຈາກຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງໄດ້ຮັບການຮັບຮອງໂດຍລັດລຸ່ມແມ່ນໍ້າຂອງ ເຊັ່ນກໍາປູເຈັຍ, ສປປ ລາວ, ໄທ ແລະ ຫວຽດນາມ. ການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນກັບສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ໂດຍປະເທດຫວຽດນາມ ໄດ້ສ້າງໂອກາດ ໃນການຮັບເອົາວິທີການທີ່ຕ່າງກັນໃນການເສີມສ້າງການຄຸ້ມຄອງດູແລນໍ້າຂ້າມພົມແດນໃນອ່າງແມ່ນໍ້າຂອງ ແລະ ທົ່ວໂລກ.

ເປັນສິ່ງສໍາຄັນທີ່ຮູ້ວ່າທຸກລັດໃນອ່າງແມ່ນໍ້າຂອງແມ່ນມີພັນທະຜູກພັນໂດຍຫລັກການກົດໝາຍຈະເພນີ ລະຫວ່າງປະເທດຮຽບຮ້ອຍແລ້ວ ເຊິ່ງໄດ້ຮັບການປະເມີນຜົນພາຍໃຕ້ສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ. ດັ່ງນັ້ນ, ລັດທີ່ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຈະເບິ່ງບໍ່ເຫັນການປ່ຽນແປງດ້ານພັນທະໜ້າທີ່ພື້ນຖານຂອງເຂົາເຈົ້າ. ແນວໃດກໍຕາມ, ເຂົາເຈົ້າຈະໄດ້ຮັບປະໂຫຍດຈາກກອບບັງຄັບ ທີ່ປະຈຸບັນ ບໍ່ມີຢູ່ໃນຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງ. ນີ້ຈະສ້າງຄວາມສອດຄ່ອງບອງດອງໃນເຊດອ່າງແມ່ນໍ້າໃນການຄຸ້ມຄອງດູແລທີ່ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ກົດລະບຽບຂອງການປະຕິບັດຂອງລັດທີ່ຕິດຜິ່ງແມ່ນໍ້າ.

ການບັງຄັບໃຊ້ສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຈະໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜຸນໂດຍສົນທິສັນຍາໃນປະຈຸບັນ ແລະ ອະນາຄົດ, ກົດໝາຍຈະເພນີລະຫວ່າງປະເທດ ແລະ ຂໍ້ຕົກລົງຂອງສານຍຸຕິທໍາສາກົນ. ໂດຍທໍາມະຊາດ, ອຸປະສັນຍາກອບບວງກວ້າງນີ້ ຈະສ້າງອົງກອນສູນກາງກົດໝາຍສາກົນ ທີ່ສ້າງຄວາມເປັນໜຶ່ງດຽວໃນອ່າງແມ່ນໍ້າ ສໍາລັບຄະນະກຳມະການແມ່ນໍ້າຂອງ ແລະ ລັດສະມາຊິກ. ຂະນະທີ່ ໂດຍຫລັກການ, ສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຈະໃຫ້ຄວາມຊັດເຈນໃນດ້ານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍນໍ້າສາກົນ ທີ່ອີງໃສ່ພື້ນຖານເນື້ອໃນ ແລະ/ຫລື ສົນທິສັນຍາສາຍນໍ້າ ທີ່ສາມາດສ້າງກົນໄກຄຸ້ມຄອງດູແລທີ່ເໝາະສົມຍິ່ງຂຶ້ນ.

ນອກຈາກນີ້, ການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນກັບສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຈະຊ່ວຍສະໜັບສະໜຸນລັດອ່າງແມ່ນໍ້າຂອງຕອນລຸ່ມ ຄືທີ່ເຂົາເຈົ້າໄດ້ສະແຫວງຫາການສົນທະນາທີ່ມີຄວາມສົມດຸນຫລາຍຂຶ້ນກັບບັນດາປະເທດຕົ້ນນໍ້າ ທີ່ຍັງບໍ່ທັນເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງ ແລະ ຄະນະກຳມະການແມ່ນໍ້າຂອງ.

ຜົນປະໂຫຍດຂອງການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນຈະເບິ່ງຄືວ່າຂະຫຍາຍໄປໄກກວ່າພາກພື້ນແມ່ນໍ້າຂອງ. ສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ຈະຍັງຕ້ອງການໄດ້ຮັບການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ມີຜົນຄອບຄຸມໃນໄລຍະຍາວ ໃນການດໍາເນີນການຂອງລັດທີ່ຕິດຜິ່ງແມ່ນໍ້າທົ່ວໂລກ. ແນວໃດກໍຕາມ,

ການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນໂດຍລັດອ່າງແມ່ນໍ້າຂອງຈະສ້າງຄວາມສອດຄ່ອງໃນດ້ານວິທີການໃນການເລະຈາມາ
ດຕະການຜູກມັດລົງລັບການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານ ແລະ ນໍາໃຊ້ສາຍນໍ້າລະຫວ່າງປະເທດ.
ຄືວິທີການດັ່ງກ່າວນີ້ໄດ້ແຜ່ຂະຫຍາຍໄປທົ່ວ,
ມັນຍັງເຮັດໜ້າທີ່ຄືເປັນຫວັກຖານທີ່ໜ້າສົນໃຈໃນດ້ານຄວາມສໍາຄັນຂອງການຮັບຮອງກົດໝາຍປະເພນີ
ລະຫວ່າງປະເທດ. ຄວາມກ້າວໜ້າໃນແຕ່ລະລະດັບໃນການສ້າງຂໍ້ກຳນົດ/ສົນທິສັນຍາ,
ການຮັບຮອງມາດຕະການຜູກມັດ ແລະ ເພີ່ມມາດຕະຖານປະເພນີສາກົນຕະຫລອດເວລາ
ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການນໍາໃຊ້, ຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານ ແລະ ຄຸ້ມຄອງດູແລສາຍນໍ້າຂ້າມພົມແດນ
ຈະຊ່ວຍປັບປຸງການດຳເນີນການຂອງລັດພາສີທີ່ຕິດຝັ່ງແມ່ນໍ້າໃນແມ່ນໍ້າຂອງ ແລະ ທົ່ວໂລກ.

4.1 ຂໍ້ສະເໜີທີ່ສໍາຄັນ

ຫລັງຈາກການວິເຄາະປຽບທຽບລາຍລະອຽດຂອງແຕ່ລະຫວັກຖານສໍາຄັນ, ຫວັກຖານດຳເນີນການ ແລະ
ພັນທະໜ້າທີ່ຂອງສົນທິ ສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ ແລະ ຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງ,
ຜູ້ນໄດ້ຮັບແມ່ນມີຄວາມສອດ ຄ່ອງກັນດ້ານກົດໝາຍທົ່ວໄປທຸ່ງໝົດລະຫວ່າງສອງເອກະສານ.
ຍິ່ງໄປກວ່ານັ້ນ, ຍັງມີບາງບັນຫາຊ່ອງວ່າງ ແລະ ຄວາມບໍ່ສອດຄ່ອງກັນທີ່ເຫລືອໃຫ້ເຫັນຢູ່, ສົນທິສັນຍາ
ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ
ຄືເປັນກອບອະນຸສັນຍາສາກົນທີ່ໄດ້ຮັບການຍອມຮັບທົ່ວໂລກໃນດ້ານການຄຸ້ມຄອງດູແລສາຍນໍ້າຂ້າມພົມ
ແດນ, ສາມາດຊ່ວຍເຕີມເຕັມບັນຫາຊ່ອງວ່າງເຫລົ່ານັ້ນໄດ້. ໂດຍສະເພາະແລ້ວ
ນີ້ເປັນສິ່ງສໍາຄັນໃນດ້ານຂັ້ນຕອນການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ ແລະ ການປຶກສາຫາລືລ່ວງໜ້າ
ເຊິ່ງເປັນສິ່ງທີ່ສໍາຄັນຫລາຍຕໍ່ກັບມະຕິແກ້ໄຂຂໍ້ຜິພາດ.

ຂັ້ນຕອນການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ, ກ່ອນການປຶກສາຫາລື ແລະ ຂໍ້ຕົກລົງ
ຂັ້ນຕອນສໍາລັບການແຈ້ງການລ່ວງໜ້າ, ການປຶກສາຫາລື ແລະ ການຕົກລົງຮ່ວມກັນ
ຂອງຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງແມ່ນຢູ່ນອກ ເໜືອຂໍ້ຕົກລົງ ແລະ ດັ່ງນັ້ນ ແມ່ນບໍ່ມີຜົນຜູກມັດ. ແນວໃດກໍຕາມ,
ບັນຫາຊ່ອງຫວ່າງທີ່ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ດັ່ງກ່າວນີ້
ແມ່ນໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂດ້ວຍຂໍ້ກຳນົດກົດໝາຍຂອງສົນທິສັນຍາ
ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າໃນເລື່ອງນີ້.

ໃນທາງກັບກັນ, ສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ
ຈະຊ່ວຍພັກດັນຫລາຍກວ່າປຽນແທນຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງ ແລະ ຄະນະກຳມະການແມ່ນໍ້າຂອງ.
ພ້ອມທັງເສີມສ້າງຜົນບັນທັດຖານໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ
ຄືເປັນເຄື່ອງມືທາງກົດໝາຍທີ່ສໍາຄັນທີ່ສຸດສໍາລັບການຄຸ້ມຄອງດູແລສາຍນໍ້າຂ້າມພົມແດນໃນທົ່ວໂລກ.

ສໍາລັບສົນທິສັນຍາ
ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າທີ່ຈະມີຜົນສັກສິດຢ່າງເຕັມຕົວໃນການສະໜັບສະໜູນຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງ,
ແນວໃດກໍຕາມ ການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນກັບສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ
ໂດຍລັດພາສີລຸ່ມແມ່ນໍ້າຂອງ ແລະ ສະມາຊິກອື່ນໆຂອງຄະນະກຳມະການແມ່ນໍ້າຂອງແມ່ນມີຄວາມຈໍາເປັນ,
ຕາມຫວັກຖານ ແມ່ນຂະຫຍາຍໄປສູ່ລັດພາສີອ່າງຕົ້ນນໍ້າ, ຈີນ ແລະ ມຽນມ້າ.

ການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນກັບສົນທິສັນຍາສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າແມ່ນໄດ້ຮັບການສະເໜີຕາມເຫດຜົນ
ທີ່ຈະ:

- **ສະໜັບສະໜູນ ບໍ່ແມ່ນປຽນແທນຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງ**
 - ການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນກັບສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ
ຈະຊ່ວຍສະໜັບສະໜູນ ແລະ ຊ່ວຍສ້າງກອບຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງ ແລະ ແນວທາງທີ່ບໍ່ຜູກມັດ
ທີ່ຈະເປັນສິ່ງສໍາຄັນໃນດ້ານການຄວບຄຸມບັນດາໂຄງການພັດທະນາພະລັງງານໄຟຟ້ານໍ້າຕົກໃນ
ແມ່ນໍ້າຂອງ ແລະ ສາຂາຂອງມັນ.

- ຜົນຂອງການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນໂດຍລັດຕ່າງໆຈະເປັນການສ້າງໂຄງຮ່າງດ້ານກົດໝາຍແບບປະສົມປະສານ ທີ່ລວມເອົາກົດໝາຍ “ໜັກ” ແລະ “ເບົາ” ເພື່ອຄຸ້ມຄອງດູແລອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງຢ່າງມີປະສິດທິພາບ.
- **ບັບບຸງຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນ້ຳຂອງໃຫ້ສອດຄ່ອງຕາມກົດໝາຍປະເພນີລະຫວ່າງປະເທດ**
 - ການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນໂດຍລັດສະມາຊິກ ຄະນະກຳມະການແມ່ນ້ຳຂອງ ຈະເປັນການຍິ່ງຍືນຄວາມຕັ້ງໃຈທີ່ຈະປະຕິບັດຕາມລະບຽບ ຫຼັກການຜູກມັດກົດໝາຍປະເພນີລະຫວ່າງປະເທດ, ຂະນະທີ່ ເສີມສ້າງຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນ້ຳຂອງໃຫ້ກາຍເປັນຄຳຖະແຫລ່ງການດ້ານກົດໝາຍ ສຳລັບການຄຸ້ມຄອງດູແລອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ແລະ ເທົ່າທຽມກັນ.
- **ເສີມສ້າງຄວາມສາມາດຂອງຄະນະກຳມະການແມ່ນ້ຳຂອງໃນການຄຸ້ມຄອງດູແລ**
 - ການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນກັບສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນ້ຳ ໂດຍປະເທດລ່ຽມແມ່ນ້ຳຂອງຈະມີຜົນປະໂຫຍດຢູ່ສອງດ້ານຄື: ການປົກປ້ອງສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງປະເທດສະມາຊິກ ຄະນະກຳມະການແມ່ນ້ຳຂອງພາຍໃຕ້ຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນ້ຳຂອງ ພ້ອມທັງ ປະເທດຈີນ ແລະ ມຽນມ້າ ຄືເປັນປະເທດອ່າງແມ່ນ້ຳ ແລະ ພ້ອມດຽວກັນນີ້, ເສີມສ້າງອຳນາດທາງກົດໝາຍຂອງຄະນະກຳມະການແມ່ນ້ຳຂອງ ແລະ ລັດສະມາຊິກ ໂດຍການສ້າງຫຼັກການ ແລະ ພັນທະໜ້າທີ່ທີ່ຕົກລົງກັນທົ່ວໂລກໃຫ້ແກ່ເຂົາເຈົ້າ ເຊິ່ງເປັນຫຼັກການທີ່ໄດ້ຮັບການຍອມຮັບຈາກສາກົນ ຄືເປັນການຜູກມັດລັດທັງໝົດ ທີ່ຢູ່ນອກເໜືອກອບທີ່ຈຳກັດຂອງຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນ້ຳຂອງ.
 - ການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນຈະພິສູດໃຫ້ເຫັນຄວາມມັ່ງໝັ້ນຂອງບັນດາປະເທດອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງຕອນລ່ຽມ ໃນການບັບບຸງຂັ້ນຕອນ ແລະ ຄວາມໂປ່ງໃສ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍປະເພນີລະຫວ່າງປະເທດ.
 - ທັງໆທີ່ ສືບຕໍ່ບໍ່ມີການເຂົ້າຮ່ວມຂອງປະເທດຈີນ ແລະ ມຽນມ້າໃນຄະນະກຳມະການແມ່ນ້ຳຂອງ, ຍິ່ງຄົງມີຜົນປະໂຫຍດທີ່ຊັດເຈນໃນບັນດາປະເທດອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງຕອນລ່ຽມທີ່ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ ກັບສົນທິສັນຍາສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນ້ຳ, ໂດຍສະເພາະບັນດາປະເທດສະມາຊິກຄະນະກຳມະການແມ່ນ້ຳຂອງທັງໝົດ. ນີ້ຈະເປັນການສ້າງຄຳຖະແຫລ່ງການດ້ານກົດໝາຍດຽວກັນ ທີ່ຈະໄດ້ຮັບການຍອມຮັບທົ່ວໂລກ ແລະ ລວມເອົາຫຼັກການຂັ້ນຕອນທາງກົດໝາຍຈາກຮີດປະເພນີລະຫວ່າງປະເທດຜູກມັດ ໂດຍສະເພາະກ່ຽວຂ້ອງກັບການແກ້ໄຂຂໍ້ພິພາດເຊິ່ງປະເທດອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງຕອນລ່ຽມ ຜ່ານຄະນະກຳມະການແມ່ນ້ຳຂອງຈະສາມາດນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການເລລະຈາກັບບັນດາປະເທດຕົ້ນ ນ້ຳແມ່ນ້ຳຂອງ.
- **ສະໜັບສະໜູນ ບໍ່ແມ່ນຫລຸດຜ່ອນການຮ່ວມມື ພາຍໃນ ແລະ ຜ່ານຄະນະກຳມະການແມ່ນ້ຳຂອງ**
 - ສົນທິສັນຍາສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນ້ຳ ລວມເອົາຂັ້ນຕອນມູ່ຕິແກ້ໄຂຂໍ້ພິພາດທີ່ລະບຸໄວ້ຊັດເຈນ ແລະ ມີຄວາມໂປ່ງໃສ ເຊິ່ງຈະຊ່ວຍສ້າງ ຂໍ້ກຳນົດ ແລະ ທາງກົດໝາຍ ເພື່ອເສີມສ້າງກົນໄກການແກ້ໄຂຂໍ້ພິພາດ ໃນຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນ້ຳຂອງ ຂະນະທີ່ຍັງຮັກສາອຳນາດຂອງຄະນະກຳມະການແມ່ນ້ຳຂອງ ຄືເປັນເຄື່ອງມືພາຫະນະສຳລັບການຮ່ວມມື ແລະ ການເຈລະຈາໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ.
 - ຂັ້ນຕອນການແຈ້ງເຕືອນກ່ອນແລະການປຶກສາຫາລືທີ່ຜູກມັດຂອງສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນ້ຳ ສຳລັບມາດຕະການວາງແຜນ ສາມາດແກ້ໄຂບັນຫາຊ່ອງວ່າງທີ່ສຳຄັນ ແລະ ຄວາມສົງໄສໃນກອບ ຂັ້ນຕອນສຳລັບການແຈ້ງການລ່ວງໜ້າ, ການປຶກສາຫາລື ແລະ ການຕົກລົງຮ່ວມກັນ ພາຍໃຕ້ຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນ້ຳຂອງ ແລະ ຂັ້ນຕອນ ແນວທາງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕ່າງໆ ເຊິ່ງລັກສະນະທີ່ບໍ່ຜູກມັດໃນສ່ວນຫລັງ ແລະ ການຂາດກອບເວລາ/ມາດຕະຖານທີ່ຊັດເຈນໃນເລື່ອງນີ້ ໄດ້ເປັນສາຍເຫດຂອງຂໍ້ຂັດແຍ້ງໃຫຍ່ໆ ລະຫວ່າງບັນດາປະເທດສະມາຊິກ ຄະນະກຳມະການແມ່ນ້ຳຂອງ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບໂຄງການເຂື່ອນພະລັງງານໄຟຟ້ານ້ຳຕົກ.

- ອາດຈະມີຜົນປະໂຫຍດທາງເສດຖະກິດ ທີ່ເຊື່ອມໂຍງກັບການແຈ້ງລ່ວງໜ້າທີ່ຜູກມັດດ້ານກົດໝາຍ ແລະ ຂັ້ນຕອນການປຶກສາຫາລື, ໂດຍສະເພາະ ກ່ຽວພັນກັບບັນດາໂຄງການໂຄງລ່າງພື້ນຖານຂະໜາດໃຫຍ່ ລວມທັງເຂື່ອນພະລັງງານໄຟຟ້ານໍ້າຕົກ.

ເອກະສານອ້າງອີງ

- Bearden, B.L. (2010). ລະບົບກົດໝາຍຂອງແມ່ນໍ້າຂອງ: ການເບິ່ງອ້ອມກັບ ແລະ ຂໍ້ສະເໜີບາງຢ່າງສໍາລັບວິທີທາງໃນຕໍ່ໜ້າ. ນະໂຍບາຍນໍ້າ, 12, 798.
- Bearden, B.L., (2012). ໄປຕາມຊ່ອງທາງທີ່ເໝາະສົມ: ສາຂາຕ່າງໆໃນລະບົບກົດໝາຍແມ່ນໍ້າຂອງ. ນະໂຍບາຍນໍ້າ, 14, 991.
- Bearden, B.L., Rieu-Clarke, A., & Pech, S. (2012). ອ່າງແມ່ນໍ້າຂອງ. ໃນສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍທາງນໍ້າຂອງສະຫະປະຊາຊາດທີ່ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້: ເສີມສ້າງກົດໝາຍສາກົນສໍາລັບການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານນໍ້າຂ້າມພົມແດນ. (Routledge, ລາຊາອະນາຈັກອັງກິດ) 180-188.
- Browder, G. & Ortolano, L. (2000). ການປ່ຽນແປງລະບົບຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານຊັບພະຍາກອນນໍ້າສາກົນໃນອ່າງແມ່ນໍ້າຂອງ. ວາລະສານຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ, 40, 499
- Brunner, J. (24 ມິຖຸນາ 2015). ເປັນຫຍັງ ພາກພື້ນຕ້ອງການສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ. IUCN. ສາມາດໂຫລດໄດ້ທີ່: https://www.iucn.org/news_homepage/news_by_date/?21567/Why-the-region-needs-the-UN-Watercourses-Convention
- Chen, H., Rieu-Clarke, A. & Wouters, P. (2013). ຄົ້ນຫາການປະຕິບັດສົນທິສັນຍາທາງນໍ້າຂ້າມພົມແດນຂອງຈີນ ຜ່ານຮູບສາມຫວ່າງຂອງສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າຂອງສະຫະປະຊາຊາດ “ຊັບພະຍາກອນນໍ້າສາກົນ 38(2), 217-230.
- Higgs, S. (2011). ການວິເຄາະກົດໝາຍສິ່ງແວດລ້ອມສາກົນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຕັດສິນຮັບຮອງການກໍ່ສ້າງເຂື່ອນໄຊຍະບູລີ. ທີ 12 ຕຸລາ 2011, ສ້າງຂຶ້ນເພື່ອສູນກົດໝາຍປົກປ້ອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ແມ່ນໍ້າລະຫວ່າງປະເທດ. ດາວໂຫລດໄດ້ທີ່ : https://www.internationalrivers.org/files/attached-files/xayaburi_legal_analysis_en.pdf

- Hirsch, P. (1999). ສະພາບທີ່ຢູ່ເໜືອການປະຊຸມສຳມະນາຂອງປະເທດ: ເໜືອຂໍ້ຜິດພາດດ້ານຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ-ລະດັບປະເທດ ແລະ “ຜົນປະໂຫຍດຂອງຊາດ” ໃນການພັດທະນາພະລັງງານໄຟຟ້ານຳຕົກໃນແມ່ນ້ຳຂອງ. ບົດທົບທວນກົດໝາຍ ປະຕູທອງຄຳ, 29, 399.
- Hirsch, P. & Jensen, K.M. (2006). ຜົນປະໂຫຍດແຫ່ງຊາດ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງດູແລຊັບພະຍາກອນນ້ຳຂ້າມພົມແດນໃນແມ່ນ້ຳຂອງ. ສູນຊັບພະຍາກອນແມ່ນ້ຳຂອງອິດສະຕາລີ, ມະຫາວິທະຍາໄລຊິດນີ, ອິດສະຕາລີ.
- Jacobs, J.W. (2002). ຄະນະກຳມະການແມ່ນ້ຳຂອງ: ການວາງແຜນຊັບພະຍາກອນນ້ຳຂ້າມພົມແດນ ແລະ ຄວາມໝັ້ນຄົງພາກພື້ນ. ວາລະສານພູມິສາດ, 168(4), 354.
- Johns, F., Saul, B., Hirsch, P., Stephens, T. & Boer, B. (2010). ກົດໝາຍ ແລະ ອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ: ຫົວຂໍ້ຄົ້ນຄວ້າກົດໝາຍ-ສັງຄົມ ບົດບາດຂອງກົດໝາຍໜັກ ແລະ ເປົ້າໃນການຄວບຄຸມຊັບພະຍາກອນນ້ຳຂ້າມພົມແດນ, ວາລະສານກົດໝາຍສາກົນເມວເປີ້ນ 11(1), 154.
- Lee, G. & Scurrah, N. (2009). ພະລັງງານ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະ ເຂື່ອນສາຍນ້ຳຂອງຕອນລຸ່ມ. ລາຍງານຮ່ວມຂອງສູນຊັບພະຍາກອນແມ່ນ້ຳຂອງອິດສະຕາລີ, ມະຫາວິທະຍາໄລຊິດນີ ແລະ ອອກສຳມ. ດາວໄຫລດໄດ້ທີ່: http://sydney.edu.au/mekong/documents/power_and_responsibility_fullreport_2009.pdf
- Loures, F., Rieu-Clarke, A.S., & Vercambe. M.L. (2008) ທຸກສິ່ງທີ່ທ່ານຕ້ອງຮູ້ກ່ຽວກັບອະນຸສັນຍາສາຍນ້ຳສະຫະປະຊາຊາດ. ວາລະສານມູນນິທິສັດປ່າໂລກ. ດາວໄຫລດໄດ້ທີ່: http://www.unwater.org/downloads/wwf_un_watercourses_brochure_for_web_1.pdf
- McCaffrey, S. (2001a). ກົດໝາຍນ້ຳສາກົນ ສຳລັບສັດຕະວັດທີ 21: ການປະກອບສ່ວນອະນຸສັນຍາສະຫະປະຊາຊາດ. ຊັບ ພະຍາກອນນ້ຳ ສະບັບປັບປຸງ, 118, 11.
- McCaffrey, S. (2001b). ການປະກອບສ່ວນອະນຸສັນຍາສະຫະປະຊາຊາດຕໍ່ກັບກົດໝາຍການນຳໃຊ້ສາຍນ້ຳສາກົນທີ່ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການເດີນເຮືອ. ວາລະສານສາກົນ ບັນຫາສິ່ງແວດລ້ອມໂລກ, 1(3/4), 250.
- McCaffrey, S. C. (2007). ກົດໝາຍທາງນ້ຳສາກົນ, ປັບປຸງຄັ້ງທີ 2. ສີມະຫາວິທະຍາໄລອອກສຳພອດ, ອອກສຳພອດ, ອັງກິດ.
- McCaffrey, S. (2010). ການສ້າງສິດ: ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍນ້ຳສາກົນ. ການແບ່ງປັນນ້ຳ, ແບ່ງປັນຜົນປະໂຫຍດ - ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳຂ້າມພົມແດນຢ່າງມີປະສິດທິພາບ: ຄູ່ມືສ້າງທັກສະແບບມືອາຊີບ. Wolf, A. T. (ed.). ປັບປຸງຈາກປຶ້ມສາຍນ້ຳສາກົນ ທະນາຄານໂລກ. ອົງການຢູເນສໂກ ແລະ ທະນາຄານໂລກ ປາຣີສ ແລະ ວໍຊິງຕັນ ດີ. ຊີ.
- ຄະນະກຳມະການແມ່ນ້ຳຂອງ (2008). ບັນຫາການຮ່ວມມືແມ່ນ້ຳຂອງ. ດາວໄຫລດໄດ້ທີ່: http://www.MRCmekong.org/about_MRC.htm#story
- Oliver, R.A.R., Moore, P. & Lazarus, K. eds. (2006). ການຕັດສິນບັນຫາດ້ານຊັບພະຍາກອນນ້ຳພາກພື້ນແມ່ນ້ຳຂອງ: ນະໂຍບາຍແຫ່ງຊາດ ແລະ ກອບກົດໝາຍ ຕໍ່ກັບຄະນະກຳມະການໂລກວ່າດ້ວຍບູລິມະສິດຍຸດທະສາດເຂື່ອນ, ອົງການ IUCN, ບາງກອກ, ໄທ ແລະ ສຳນັກງານ ໃຫຍ່ທີ່ສະວິດເຊີແລນ.
- Osborne, M. (2004). ແມ່ນ້ຳສ່ຽງໄພ: ແມ່ນ້ຳ ແລະ ການເມືອງທາງນ້ຳຂອງປະເທດຈີນ ແລະ ອາຊີຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້. ສະຖາບັນໂລວີ ສຳລັບນະໂຍບາຍສາກົນ, ວາລະສານ 02. Longueville Media, ນິວເຊີເລນ, ອິດສະຕາລີ
- Paisley, R. (2002). ຝ່າຍກົງກັນຂ້າມເຂົ້າມາເປັນຮຸ້ນສ່ວນ: ກົດໝາຍນ້ຳສາກົນ ແລະ ການແບ່ງປັນຜົນປະໂຫຍດລຸ່ມນ້ຳຢ່າງເທົ່າທຽມກັນ. ວາລະສານກົດໝາຍສາກົນເມວເປີ້ນ, 3, 280.
- Pech, S. (2011). ອະນຸສັນຍາສາຍນ້ຳ ສະຫະປະຊາຊາດ ແລະ ອະນຸພາກພື້ນແມ່ນ້ຳຂອງ. ກໍລະກົດ 2011. ທີ່ປຶກສາ ຫັດເຜວ. ດາວໄຫລດໄດ້ທີ່: <http://www.unwatercoursesconvention.org/images/2012/10/Mekong-and-UNWC.pdf>
- Pichyakorn, B. (2005). ກົດໝາຍສາຍນ້ຳສາກົນ: ປະສົບການອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ, ກົດໝາຍທາງສາຍນ້ຳສາກົນ ສຳລັບສັດຕະວັດທີ 21: ກໍລະນີອ່າງແມ່ນ້ຳ ແກກ. ed. Surya P. Subedi (Aldershop, Ashgate)
- Pichyarkon, B (2002). ຂໍ້ຕົກລົງການພັດທະນາທີ່ຍືນຍົງ ແລະ ສາຍນ້ຳສາກົນ; ແມ່ນ້ຳຂອງ ແລະ ແມ່ນ້ຳລີນີ. ຮ່າງເອກະສານ IUCN.
- Pittock, J. (2009). ຄວາມຫວັງໃໝ່ ສຳລັບອະນຸສັນຍາສາຍນ້ຳສະຫະປະຊາຊາດ. ນ້ຳ 21, 12.

- Radosevich, G.E., & Olson, D.C (1999). ຂໍ້ຕົກລົງອ່າງແມ່ນໍ້າປະຈຸບັນ ແລະ ມາໃໝ່ໃນອາຊີ: ກໍລະນີສຶກສາຄະນະກຳມະການແມ່ນໍ້າຂອງ ເອກະສານຖືກສະເໜີຢູ່ກອງປະຊຸມຄັ້ງທີສາມ ວ່າດ້ວຍການພັດທະນາສະຖາບັນອ່າງແມ່ນໍ້າ, ວໍຊິຕັນ ດີຊີ, ອາເມກາ, ທີ 24 ມິຖຸນາ 1999.
- Rieu-Clarke, A.S. (2001). ການຫັນເປັນຍຸກໂລກາພິວັດ, ສາຍນໍ້າສາກົນ ແລະ ແຫວ່ງຂອງກົດໝາຍສາກົນ. ເອກະສານຖືກສະເໜີຢູ່ທີ່ປະຊຸມສຳມະນາວ່າດ້ວຍນໍ້າສາກົນ - ການຫັນເປັນຍຸກໂລກາພິວັດ ແລະ ນໍ້າ, ດັນດີ, ອັງກິດ, ທີ 6-8 ສິງຫາ 2001.
- Rieu-Clarke, A. (2015). ໂຄງການພະລັງງານໄຟຟ້ານໍ້າຕົກຂ້າມພົມແດນ ຜ່ານແລນ ສາມລະບອບກົດໝາຍສາກົນ: ການລົງທຶນຕ່າງປະເທດ, ການປົກປ້ອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສິດທິມະນຸດ. ວາລະສານຄຸ້ມຄອງດູແລນໍ້າສາກົນ, 3(1), 27.
- Rieu-Clarke, A. (2015). ຂັ້ນຕອນແຈ້ງ ແລະ ປຶກສາຫາລື ພາຍໃຕ້ຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງ: ມຸມມອງຈາກຂັ້ນຕອນແຈ້ງໃນລະບຸລິ. ວາລະສານກົດໝາຍສາກົນ ອາຊຽນ, 5(1), 143.
- Rieu-Clarke, A. (2014). ການແຈ້ງການ ແລະ ການປຶກສາຫາລືມາດຕະການວາງແຜນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບສາຍນໍ້າສາກົນ: ບົດຮຽນທີ່ຖອດຖອນໄດ້ ຈາກກໍລະນີ Pulp Mills ແລະ Kishenganga. ປຶ້ມກົດໝາຍສິ່ງແວດລ້ອມສາກົນ 2013, 24(1), 102.
- Rieu-Clarke, A.S. (2007). ການບັງຄັບໃຊ້ອະນຸສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ: ອຸປະສັກ, ຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ໂອກາດ. ນໍ້າ 21, 12.
- Rieu-Clarke, A., & Gooch, G. (2009-2010). ການຄຸ້ມຄອງດູແລສາຂາແມ່ນໍ້າຂອງ - ການປະກອບສ່ວນກົດໝາຍສາກົນ ແລະ ສະຖາບັນໃນດ້ານການສົ່ງເສີມການຮ່ວມມືທຳມະຊາດໃນ ຊີຊັນ. ວາລະສານກົດໝາຍພັດທະນາ ແລະ ທຸລະກິດສາກົນປາຊີຟິກ ແມກຈອດ, 22, 193.
- Rieu-Clarke, Kinna, R., Litke, A. (2013). ອານຸສັນຍາສາຍນໍ້າສະຫະປະຊາຊາດ: ຄູ່ມືຜູ້ໃຊ້ອອນລາຍ, ສູນກົດໝາຍນໍ້າ, ນະໂຍບາຍ ແລະ ວິທະຍາສາດ, ມະຫາວິທະຍາໄລ ດັນດີ, ດາວໂຫລດໄດ້ທີ່: www.unwatercoursesconvention.org/
- Rieu-Clarke, A.S., & Loures, F.V. (2009). ການບໍ່ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້: ປະເທດຄວນຈະສະໜັບສະໜູນອະນຸສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດ ວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ 1997. ວາລະສານມູນນິທິສັດປ່າໂລກ. ດາວໂຫລດໄດ້ທີ່:http://assets.panda.org/downloads/rieu_clarke_and_loures__final_for_website.pdf
- Rieu-Clarke, A., Moynihan, R., Magsig, B.O. (2012). ຄູ່ມືຜູ້ໃຊ້ອະນຸສັນຍາສາຍນໍ້າ ສະຫະປະຊາຊາດ. ສູນກົດໝາຍນໍ້າ, ນະໂຍບາຍ ແລະ ວິທະຍາສາດ IHP-HELP (ພາຍໃຕ້ການອຸປະຖຳຂອງອົງການ ຢູເນສໂກ). ວາລາອະນາຈັກອັງກິດ.
- Salman, S.M.A. (2007). ອະນຸສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ 10 ປີ ຫວັງຈາກນັ້ນ: ເປັນຫຍັງ ການມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ ຜິດສູດວ່າຫຍັງຍາກຫລາຍ? ວາລະສານນໍ້າສາກົນ 32, 1.
- Salman, S.M.A. (2015). ການມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ອະນຸສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດ ວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ: ເປັນຫຍັງຈຶ່ງສໍາຄັນ? ວາລະສານການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ສາກົນ 32,1.
- Sneddon, C., & Fox, C. (2006). ຄິດຄືນໃໝ່ກ່ຽວກັບສາຍນໍ້າຂ້າມພົມແດນ: ບັນຫາການເມືອງກ່ຽວກັບສາຍນໍ້າທີ່ສໍາຄັນໃນອ່າງແມ່ນໍ້າຂອງ. ພູມມິສາດການເມືອງ, 25, 181.
- Sneddon, C., & Fox, C. (2007). ຂໍ້ຕົກລົງອ່າງນໍ້າຂ້າມພົມແດນໃນອ່າງແມ່ນໍ້າຂອງ ແລະ ອ່າງແມ່ນໍ້າຊັມເບຊີ: ເພີ່ມຄວາມປອດໄພດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ຫລື ປົກປ້ອງສິ່ງແວດລ້ອມ? ຂໍ້ຕົກລົງສິ່ງແວດລ້ອມສາກົນ, 7, 237.
- Turton, S. (2015). ຄວາມສ່ຽງອົງກອນແມ່ນໍ້າຂອງ ທີ່ສູນເສຍເງິນທຶນ: ຜູ້ໃຫ້ທຶນ. ທີ 25 ມິຖຸນາ 2015. ສໍານັກຂ່າວພະນົມເປນ. ດາວໂຫລດໄດ້ທີ່: www.phnompenhpost.com/national/mekong-body-risks-losing-funds-donors
- Van Duyen, N. (2001). ກົນໄກປ້ອງກັນສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ບໍ່ພຽງພໍໃນຂໍ້ຕົກລົງອ່າງແມ່ນໍ້າຂອງ. ວາລະສານອາຊີ ປາຊີຟິກ ດ້ານກົດ ໝາຍສິ່ງແວດລ້ອມ, 6, 349.
- Wouters, P.K., Vinogradov, S., Allan, A., Jones, P., Rieu-Clarke, A. (2005). ການນໍາໃຊ້ສາຍນໍ້າຂ້າມພົມແດນຮ່ວມກັນ: ການປະເມີນສິດນໍາໃຊ້ອ່າງເທົ່າທຽມກັນ: ແບບຢ່າງການປະເມີນກົດໝາຍ. ແຜນງານອຸທິກວິທະຍາສາກົນ (IHP) ຂອງອົງການສຶກສາ, ວິທະຍາສາດ ແລະ ວັດທະນາທຳ ສະຫະປະຊາຊາດ (UNESCO), ດັນດີ, ສະກອດແລນ. ດາວໂຫລດໄດ້ທີ່: <http://www.chinainternationalwaterlaw.org/pdf/resources/LegalAssessmentModel.pdf>
- WWF (2012). ສະຫລຸບລາຍງານກອງປະຊຸມບຸກຄິດສໍານຶກພາກພື້ນ ສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ. ດາວໂຫລດໄດ້ທີ່: http://www.unwatercoursesconvention.org/images/2012/10/Summary-report-of-the-Regional-Awareness-Raising-Workshop_May10_20120530-1.pdf

- **WWF** (2012). ສະຫລຸບກອງປະຊຸມປູກຈິດສໍານຶກແຫ່ງຊາດ ຫວຽດນາມ ສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດ ວ່າດ້ວຍສາຍນໍ້າ . ດາວໂຫລດໄດ້ທີ່ : http://www.unwatercoursesconvention.org/images/2012/10/Summary-Notes-for-Vietnam-National-Awareness-Raising-Workshops-_Combined-Commentsarc_20120530-1.pdf

INTERNATIONAL UNION
FOR CONVERSATION OF NATURE

Asia Regional Office
63 Sukhumvit Soi 39
Wattana, Bangkok
10110 Thailand
Tel: + 66 2 662 4029
Fax: + 66 2 662 4387
www.iucn.org/asia

